



СҰРАҚ КІТАПШАСЫ

НҰСҚА 31229

11 СЫНЫП

Аты-жөні _____

Қала (Облыс) _____

Аудан _____

Мектеп _____ Сынып _____

Оқушының қолы _____

МАТЕМАТИКАЛЫҚ САУАТТЫЛЫҚ
ОҚУ САУАТТЫЛЫҒЫ
ҚАЗАҚСТАН ТАРИХЫ
МАТЕМАТИКА
ФИЗИКА
ХИМИЯ
БИОЛОГИЯ
ГЕОГРАФИЯ
ДҮНИЕ ЖҮЗІ ТАРИХЫ
ҚАЗАҚ ӘДЕБИЕТІ
ТІЛ МЕН ӘДЕБИЕТ
АҒЫЛШЫН ТІЛІ

Подготовка к ЕНТ/КТА
ҰБТ/ТҚТ-ға дайындық
интерактивті тренинг

2017



Тесттердің жаңа форматтары қосылған (8-ден 1,2,3)
Включены новые форматы тестов (1,2,3 из 8)



«Математикалық сауаттылық»,
«Оқу сауаттылығы», сондай-ақ бейіндік пәндері
«Математическая грамотность»,
«Грамотность чтения», а также профильные предметы



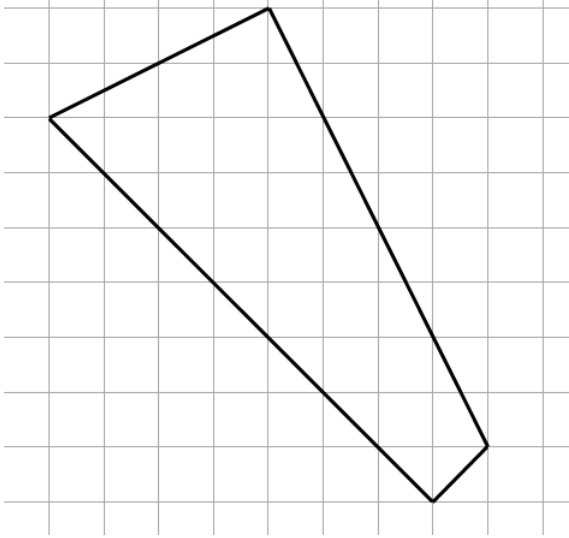
Бірнеше құрылғыда пайдалануға болады
Можно использовать на нескольких устройствах



2017

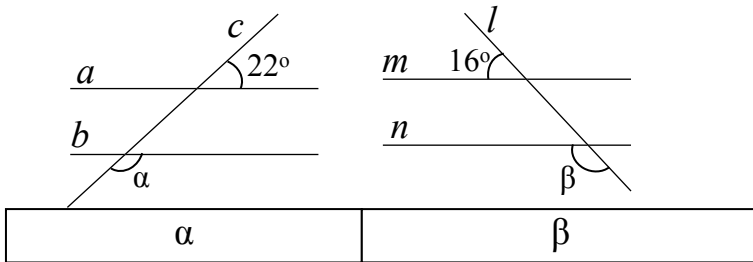
МАТЕМАТИКАЛЫҚ САУАТТЫЛЫҚ

1. Торкөз өлшемі $1\text{ см} \times 1\text{ см}$ болса, суреттегі фигураның ауданын тауып, оны сантиметр квадратпен көрсетіңіз.



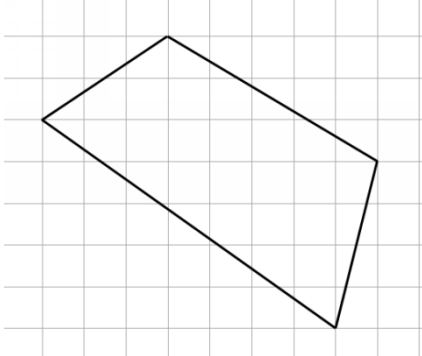
- A) 27 см^2
- B) 26 см^2
- C) 28 см^2
- D) 29 см^2
- E) 30 см^2

2. $a \parallel b$ және $m \parallel n$ түзулер, ал c мен l қиюшы түзулер.



- A) $\alpha = \beta$
- B) $\alpha > \beta$
- C) $2\alpha = \beta$
- D) $\alpha < \beta$
- E) анықтау мүмкін емес

3. Торкөз өлшемі $1\text{ см} \times 1\text{ см}$ болса, суреттегі фигураның ауданын тауып, оны сантиметр квадратпен көрсетіңіз.



- A) 28 см^2
- B) 26 см^2
- C) 25 см^2
- D) 24 см^2
- E) 23 см^2

4. Сегіз санның арифметикалық ортасы 100-ге тең, ал басқа алты санның арифметикалық ортасы – 72. Аталған барлық санның арифметикалық ортасы:

- A) 78
- B) 88
- C) 77
- D) 84
- E) 80

5. Қабырғасы 7 болатын шаршы және қабырғалары 8 бен 10 болатын тіктөртбұрыш берліген.

A бағаны	B бағаны
Шаршының периметрінің мәні	Тіктөртбұрыштың периметрінің мәні

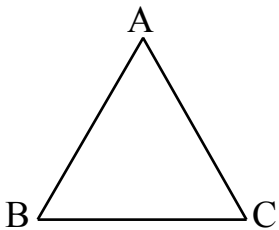
- A) $A < B$
- B) $A > B$
- C) $A = B$
- D) $3A = 2B$
- E) $2A = 3B$

6. Кестедегі заңдылықты анықтап, сұрақ белгісінің орнына қандай сан қойылатынын анықтаңыз.

2	4	14	16	52	?
---	---	----	----	----	---

- A) 69
- B) 45
- C) 54
- D) 53
- E) 71

7. ABC үшбұрышында $\angle B = 59^\circ$, $\angle C = 61^\circ$

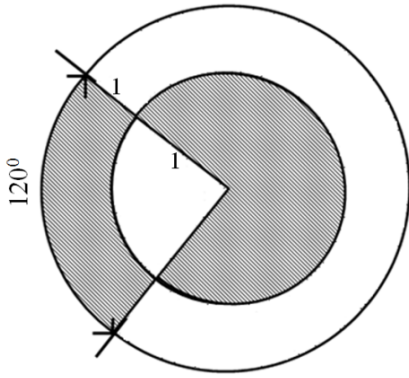


Кестедегі шамалардың мәндерін салыстырып, дұрыс тұжырымды табыңыз:

AB қабырғасының ұзындығы	BC қабырғасының ұзындығы
--------------------------	--------------------------

- A) оң жақтағы шама 1-ге тең
- B) оң жақтағы шама үлкен
- C) сол жақтағы шама AC қабырғасының ұзындығына тең
- D) сол жақтағы шама үлкен
- E) шамалар өзара тең

8. Дөңгелектің боялған бөлігінің ауданының боялмаған бөлігінің ауданына қатынасын анықтаңыз.



- A) 5:9
- B) 8:9
- C) 5:7
- D) 7:9
- E) 9:5

9. $\begin{cases} 5\sqrt{x} + 2\sqrt{y} = 7 \\ 6\sqrt{x} - 5\sqrt{y} = 1 \end{cases}$ теңдеулер жүйесінен x пен y айнымалыларының

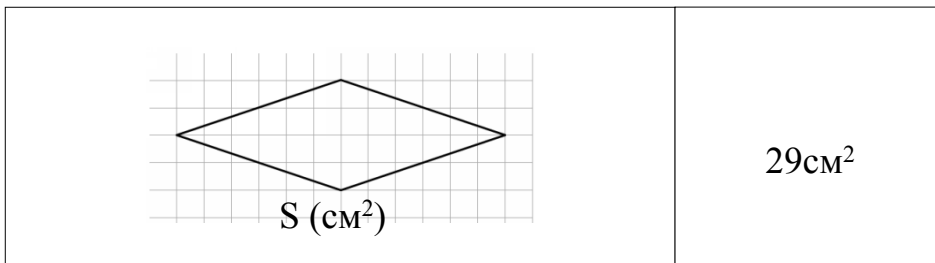
мәндерін салыстырыңыз:

- A) $x > y$
- B) $x = y$
- C) $x < y$
- D) $x + y < 1$
- E) $x - y < -7$

10. Қаптаушы кір жуу ұнтағын өлшемі $20 \times 24 \times 6$ (см) болатын параллелепипед тәріздес қораптарға орады. Компания қораптардың қырларын 10% -ға ұзартуға шешім қабылдайды. Кір жуу ұнтағы қаншаға ұлғаяды?

- A) 661 см^3
- B) $698,28 \text{ см}^3$
- C) 1000 см^3
- D) $950,12 \text{ см}^3$
- E) $953,28 \text{ см}^3$

11. Суреттегі ромбтың ауданын тауып салыстыруды орындаңыз. Тор көз өлшемі $1 \text{ см} \times 1 \text{ см}$.



- A) $S > 29 \text{ см}^2$
- B) $S = 29 \text{ см}^2$
- C) $S < 29 \text{ см}^2$
- D) $S + 7 < 29 \text{ см}^2$
- E) $S + 8 = 29 \text{ см}^2$

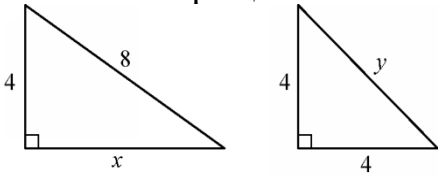
12. Бес балаға үш қызыл және төрт көк қалпақты көрсетеді. Қараңғыда үш қызыл және екі көк қалпақты балалардың бастарына кигізеді. Қалған қалпақтар жасырылады. Жарық жағылған кезде балалардың қайсылары өз бастарындағы қалпақтың түсін көрмей-ақ таба алады?

- A) үш қызыл түсті қалпақ киген балалар таба алады
 B) бір көк түсті қалпақ киген бала таба алады
 C) екі қызыл түсті қалпақ киген балалар таба алады
 D) екі көк түсті қалпақ киген балалар таба алады
 E) үш көк түсті қалпақ киген балалар таба алады

13. Торғайларұшып келіп, ағаш бұтағына қонды. Бұтақ басына бір торғайдан қонса, бір торғай орынсыз қалады. Ал бір бұтаққа екі торғайдан қонса, бір бұтақ артық қалады. Сонда торғай нешеу, бұтақ нешеу?

- A) торғай-4, бұтақ-3
 B) торғай-7, бұтақ-6
 C) торғай-3, бұтақ-4
 D) торғай-3, бұтақ-2
 E) торғай-8, бұтақ-7

14. Салыстырыңыз:



- A) $x > y$
 B) $x = y$
 C) $x < y$
 D) $x + 3 = y$
 E) $x - 5 = y$

15. Абзал мектептен үйге дейінгі қашықтықты өз қадамымен өлшеп көрді. Ол 75 рет екі қадамнан және 45 рет үш қадамнан жасады. Абзал неше қадам жасаған?

- A) 120
 B) 195
 C) 285
 D) 240
 E) 210

16. Қосымша мағұлматтарды пайдаланып α және β бағандарындағы шамаларды салыстырыңыз

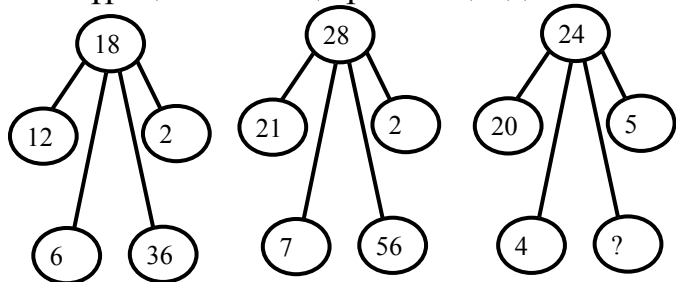
α	β	Қосымша мағұлматтар
$\angle NOC + \angle OAC$	$\angle MOC + \angle OCA$	<p>$MN \parallel PK$</p>

- A) $\alpha = 2\beta$
 B) $\alpha < \beta$
 C) $\alpha > \beta$
 D) $\alpha = \beta$
 E) анықтау мүмкін емес

17. 1 кітап сөресін жасау үшін 4 ұзын тақтай, 6 қысқа тақтай, 12 кіші бұрамалы шеге, 2 үлкен бұрамалы шеге және 14 бұранда қажет. 26 ұзын тақтай, 33 қысқа тақтай, 200 кіші бұрамалы шеге, 20 үлкен бұрамалы шеге және 510 бұрандадан қанша кітап сөресін жасауға болады?

- A) 3
- B) 4
- C) 5
- D) 7
- E) 8

18. Сұрақ белгісінің орнына қандай сан сәйкес келетінін анықтаңыз:

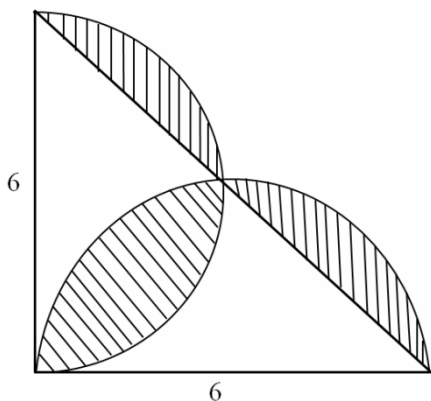


- A) 32
- B) 96
- C) 48
- D) 16
- E) 120

19. Оқушы үш таңбалы екі санды қосқанда мынадай қате жіберді: «Бірінші санның ондығындағы 9 цифрын 3 деп ойлап, екінші санның бірлігіндегі 3 цифрын 9 деп шатастырып, нәтижесінде 903 санын шығарды.» Қосындының дұрыс мәні:

- A) 1497
- B) 309
- C) 957
- D) 363
- E) 849

20. Төмендегі фигураның штрихталған бөлігінің ауданын табыңыз, мұндағы жарты шеңбердің диаметрлері өзара перпендикуляр.



- A) $4\pi - 8$
- B) $4\pi - 7$
- C) $3\pi - 1$
- D) $2\pi - 2$
- E) $9\pi - 18$

Мәтінді оқып, төмендегі тапсырмаларды орындаңыз.

Асан Қайғы

Асан қайғы Желмаяға мініп, жиһан кезіп, «Жерұйық» дейтін ну орманды, көгорай шалғынды, сулы жер, қой үстіне бозторғай жұмыртқалайтын қоныс іздейді. «Елді сол жерге қоныстандырсам!» – деп, арман етеді. Жүрген жерінде жақсы қонысқа да, жаман қонысқа да баға беріп отырады. Түркістанның қасында ескі қорған қала Сауранды

көргенде: «Әттеген-ай, қорғанды ай тақырдың бетіне, Шөлістанның өтіне салған екен. Сарқырап аққан суы жоқ, жайқалып тұрған нуы жоқ – түбі тұрақты қала бола алмас», – деген екен. Асан қайғы Маңғыстауға үш барып, үш қайтыпты. Асанның екі баласы: «Маңғыстау малға жайлы қоныс бола алар ма?» – дегенде, Асан қайғы: «Түбінде мал баққан шаруаға Маңғыстаудан жақсы жер болмас», – депті. Жетісуды көргенде: «Мынау Жетісудың ағашының басы сайын жеміс екен, шаруаға жақсы қоныс екен», – депті. Баянауыл тауын көргенде: «Баянға жаймай, қой семірмес», – деп, Асан қазіргі Баянауылды өзіне жайлау етіпті. Қаратал өзенінің өлкесін көргенде: «Ей, сарқырап аққан Қаратал, артың кең, алдың тар-ау!» – депті. Өйткені бұл өзен құмға сіңіп жатады екен.

Шу өлкесін көргенде: «Ей, Шу, атыңды теріс қойыпты! Тегінде бір шулаганың болмаса, ну қамысың еліңді жұтқа бермес», – депті. Шудың аяғында Сарысу елі шөп жимай, Шудың қамысын қыстап, жаз Арқаны жайлайды екен. Шыңғырлау өзенін көргенде, түсе қалып, Желмаясын оттатып: «Жылқының өзі өскен жоқ, Шыңғырлау, сен өсірген екенсің!» – деп, қонып кетіпті. Бірақ Асан ол кезде шұрайлы, қоныс, нулы өлке таба алмапты. Ол Ұлытау жаққа келіп өліпті.

1. Асан қайғының басты арманы не болды?

- A) жер шарын аралау
- B) балаларына жер алу
- C) армандаған қызын кезіктіру
- D) елді құтты жерге, сулы нулы жерге қоныстандыру
- E) барған қалаларға атын қалдыру

2. Асан қайғы қай қалада түбі адамдар тұрмайды деп айтады?

- A) Шу
- B) Түркістан
- C) Сауран
- D) Сығанақ
- E) Маңғыстау

3. Асан қайғы қай жерге үш рет барады?

- A) Жетісуға
- B) Маңғыстауға
- C) Арқаға
- D) Ұлытауға
- E) Шуға

4. «Ей, сарқырап аққан Қаратал, артың кең, алдың тар-ау!» - деп неге айтты?

- A) суы дұрыс ақпады
- B) балық көп болды
- C) өзен құмда орналасқан екен, суы тез сіңіп кетеді екен
- D) тар жерде орналасты
- E) таста орналасқан

5. Асан қайғы қай жерге қой жайса семіреді деді?

- A) Маңғыстауға
- B) Жетісуға
- C) Арқаға
- D) Шуға
- E) Баянауылға

Мәтінді оқып, төмендегі тапсырмаларды орындаңыз.

Мәдинаның атасы

Мәдина мен Әсел мектептен үйге бірге оралды. Емхананың жанында Мәдинаның көрші ауылда тұратын атасы жүр екен. Атасын көре салысымен, Мәдина аяғын жылдам басып, еркелей сәлем берді. Құрбысы Әсел де қолын ұсынып, амандасты.

– О, менің жақсы қызым. Айналайын, Мәдинажан, – деп атасы немересінің маңдайынан мейірлене иіскелеп, сүйді.

Мәдина атасының жылы-жылы сөйлегеніне жаны жайдарыланып, жүзі бал-бұл жанды.

– Айналайын, бақытты бол, – деп атасы Әселдің де маңдайынан сүйді.

Мәдинаның атасы өзін танымаса да бауырына тартып, маңдайынан иіскегеніне Әсел алғашқыда таң қалды.

– Мәдина қызым, құрбың тәрбие алған, көргенді жерден екен, – деп атасы Әселге қарады. – Үлкенге сәлем берген кем болмайды. Қайта алғысын алады. Рақмет, қызым.

Мәдинаның атасы Әсел екеуін үлкен жолдан өткізіп, емханаға қайта бұрылды.

– Енді бара беріңдер. Мен дәрігерлерге көрінейін. Ауа райынан ба аяғым екі-үш күннен бері жер бастырмай жүр, – деп қоштасты.

– Мәдина, атаң жақсы екен. Мені танымаса да, бетімнен сүйді, – деп Әсел бала мінезбен, өз ойын ашық айтты.

– Менің атам адамдардың бәрін де жақсы көреді. «Өзің жақсы болсаң, бәрі жақсы», – деп үнемі айтып отырады.

Мәдина мен Әсел емхана жаққа көз салды.

Емхана алдында ақ халат киген екі дәрігер Мәдинаның атасын қолтығынан демеп, ішке қарай кіргізіп барады.

– Құрметке ие ақсақал екендігіне көзі жеткен Әсел ынты-шынтымен Мәдинаның атасына қызыға қарап қалды.

6. Мәдина мен Әсел үйлеріне келе жатқанда кімді көрді?

- A) ағасын
- B) анасын
- C) бауырын
- D) құрбысын
- E) атасын

7. Әсел қарияға қандай құрмет көрсетті?

- A) басын иіп сәлемдесті
- B) қолын ұсынып амандасты
- C) жол берді
- D) орын берді
- E) тізе бүгіп, сәлем салды

8. Сөйлемді аяқтаңыз. «Үлкенге сәлем берген...»

- A) ұятқа қалмайды

- В) кем болмайды
- С) бағы артады
- Д) жақсы көреді
- Е) кең болмайды

9. Мәдинаның атасы қайда бара жатты?

- А) мектепке
- В) үйге
- С) емханаға
- Д) театрға
- Е) концертке

10. Мәтінің негізгі түйінді ойы.

- А) Үлкенге құрмет
- В) Сабыр түбі сары алтын
- С) Өнер алды қызыл тіл
- Д) Спорт денсаулық кепілі
- Е) Қыз өссе елдің көркі

Мәтінді оқып, төмендегі тапсырмаларды орындаңыз.

Жақсы көру

Бір профессор, социология факультетінің студенттерін Балтимор қаласының кішкентай бір ауылына жібереді. Сондағы тапсырма – ол ауылда тұратын екі жүз ер баланың мінез-құлқын зерттеп, әрбір баланың келешегі жайлы өз тұжырымын жазу болатын. Тапсырманы орындап келген студенттердің берген бағасы бір болды – балалардың ешбірі «адам» болатын емес.

Жиырма бес жылдан кейін социология пәнінің басқа бір профессоры осы зерттеу жұмысын тауып, өз студенттеріне жобаны жалғастырып, жобадағы балалар тұратын ауылға барып, балалардың қандай адам болып өскенін қарап келуін тапсырады. Студенттер ол ауылдан көшіп кеткен не болмаса қайтыс болған 20 шақты баладан басқасының бәрін тауып алады. Қалған 176 баланың бәрі де керемет жетістіктерге жетіп, адвокат, дәрігер, бизнесмен болғанын көреді.

Профессор қатты таңқалып, 25 жыл бұрын зерттеу нәтижелерінің неліктен қате болғанын білгісі келеді. Ержеткен балалардың бәрі әлі сол өз ауылдарында тұрғандықтан, ол жерге барып әрқайсысымен жеке-жеке сөйлескісі келеді. «Кішкентай кездеріндегі қиын жағдайларға қарамастан, жақсы азамат болып өстіңдер. Жетістіктеріңді қалай түсіндірер едіңдер?» – деген сұрағына бәрінен де бірдей жауап алады: «Ауылымыздың мектебінде бір мұғаліміміз бар еді. Бәрі де соның арқасы.»

Профессор мұғалімді тауып алып, онымен де сөйлескісі келіп, үйіне дейін барады. Бетін әжім басқан құрметті ұстаздан жасөспірімдерді көшенің теріс әсерінен қалай құтқарып, олардың жақсы азамат болулары үшін қандай тәрбие бергендігін сұрайды.

Көздерінен мейірім төгілген ұлағатты ұстаз, күлімдеп қана: «Оп-оңай», – дейді – «Мен ол балалардың бәрін жүрегіммен, шынайы жақсы көрдім»

11. Профессор студенттерге қандай тапсырма береді?

- А) ауылдан көшіп кеткен балаларды тауып алуға
- В) халықпен тілдесуге
- С) ауылға барып, екі жүз баланы зерттеуге

- D) ауылға барып, қоғамдық іске көмектесуге
 E) мектеп мұғалімінің балаларға қандай тәрбие бергенін біліп келуге
12. Балалардың өз орынан табуға дұрыс жол сілтеген кім?
 A) студенттер
 B) мұғалім
 C) профессор
 D) ата-аналары
 E) қасындағы достары
13. Жиырма бес жылдан соң, студенттер жасап келген зерттеудің қорытындысы қалай шықты?
 A) дәл келді, барлық балалар адам болмады
 B) айтқаны келді, барлық балалар бұзық болды
 C) профессор студенттерге риза болды
 D) қорытынды қате шығып, балалар бір-бір маман иесі болды
 E) студенттер қоғамды зерттеп келді
14. Студенттер зерттеген қанша бала жетістікке жетті?
 A) 20 бала
 B) 120 бала
 C) 176 бала
 D) 170 бала
 E) 200 бала
15. Бала тәрбиелеуде профессорға мұғалім қандай ақыл айтады?
 A) балаға қатал болуға
 B) баланы ұру керек
 C) баланы бетімен жіберу керек
 D) баланы қамап ұстау керек
 E) баланы жақсы көру керек

Мәтінді оқып, төмендегі тапсырмаларды орындаңыз.

Ақ бата

Майра жоғарғы оқу орнына түскен соң, қаладағы ағасының үйіне келген-ді. Сәлден соң, мектепте оқитын Хамза келді. Майраның институтқа түскеніне Хамза шын көңілден қуанды.

– Газға шай қойдым, – деді Хамза Майраға. – Папам мен мамам келгенше, шай ішіп алайық.

– Неге әуре болдың?

– Әуресі несі? Өзі үшін жанып тұрған газ ғой.

Майра Хамзаның қазақша сөздің майын тамыза сөйлей бастағанына қайран қалғандай, сүйсіне қарап қалды. Соны аңғарғандай Хамза:

– Майра әпке, мен бұрын қазақша сөйлей алмайтын ем. Енді өз тілімізде еркін айтамын, ә, – деп мақтанышпен тіл қатты.

– Оған мен де қуанып тұрмын.

Хамза Майраға сол кезде:

– Әпке, бізде имандылық сабағы өтіледі. Қазақы тәрбиені үйрене бастадық, – деді.

– Ауыл балалары секілді жайдары қалып танытып, өрнекті сөзбен ойын сабақтап жатқан Хамзаға Майра ілтипатпен қарады.

Екеуі дастархан жайып, шай ішті.

– Біссіміллә, – деп Хамза дәмге қол созды. Майра үн қатпады.

Шай ішіліп болған соң, Хамза Майраға:

- Әпке, шай ішіп болдық па? – деді.
- Ия, Хамза, шайға қандым.
- Онда, алақаныңды жай. Мен ас қайырайын.

Майра алақанын жайған Хамзаға еріксіз қарады:

– Майра әпкенің оқуға түскені құтты болсын! Оқуын жақсы оқысын!
Папа қызметте табысқа жетсін! Мамамның дені сау болсын! Мен үлкен боп өсе берейін! Осы үйде той болсын! Әумин! – деп бата жасады.

«Жақсы сөз – жарым ырыс» демекші, Майра Хамзаның игі тілегіне ықыласы ауып, әбден риза болды.

16. Майра жоғары оқу орнына түскен соң кімнің үйіне келді?

- A) әпкесінің үйіне
- B) атасы мен әжесінің үйіне
- C) ағасының үйіне
- D) жеңгесінің үйіне
- E) көршісінің үйіне

17. Хамза қазақ тілінде қалай сөйлейді?

- A) көркем әдебиет тілінде сөйлейді
- B) диалектіні қосып сөйлейді
- C) қазақ тілінде мүлдем сөйлемейді
- D) қазақша сөздің майын тамызып сөйлейді
- E) терминдерді жиі қосып сөйлейді

18. Мәтінің негізгі түйінді ойы неде?

- A) қазақ тәрбиені дәріптеу
- B) Хамзаның балалық шағы
- C) Майраның ауылы
- D) Хамзаның ұстазының ақылы
- E) Майраның оқуды жақсы оқуы

19. Хамзаға қазақы тәрбиені үйрете бастаған сабақты атаңыз?

- A) шешендік өнер сабағы
- B) имандылық сабағы
- C) музыка сабағы
- D) технология сабағы
- E) халықтық ем сабағы

20. Ас соңында жақсы тілек айту дәстүрін атаңыз?

- A) көрімдік
- B) байғазы
- C) шашу
- D) ерулік
- E) бата

ҚАЗАҚСТАН ТАРИХЫ

1. «Этнос» сөзінің мағынасы:

- A) Тіл
- B) Халық
- C) Дін
- D) Мәдениет
- E) Мемлекет

2. Еуропа елдеріне жасалған жорықта ғұндарды басқарған адам:

- A) Бейбарыс.

- В) Аттила.
- С) Томирис.
- Д) Чжи-чжи.
- Е) Мөде.

3. Ресей жеріне барып орналасқан қыпшақтардың орыс деректеріндегі атауы:

- А) Печенегтер.
- В) Ғұндар.
- С) Половшылар.
- Д) Скифтер.
- Е) Сақтар.

4. Қорқыт атаның туған жері:

- А) Египет
- В) Өзбекстан
- С) Иран
- Д) Шаш
- Е) Қазақстан

5. Жәңгір қайтыс болғаннан кейін билік құрған хан:

- А) Қасым
- В) Хақназар
- С) Тәуке
- Д) Есім
- Е) Абылай

6. Антрополог ғалым О. Смағұловтың пікірі бойынша сақ, сармат, үйсін тайпаларының келбеттері осы тайпаға ұқсас болған:

- А) Скифтерге
- В) Ғұндарға
- С) Парсыларға
- Д) Андрондықтарға
- Е) Қаңлыларға

7. Ру таңбалары салынған таңбалы тас табылды:

- А) Якка сардобасынан
- В) Боран мешіті жанынан
- С) Баба-ата ғибадатханасынан
- Д) Құйрықтөбе қаласынан
- Е) Қараман ата мешіті жанынан

8. «Түркістан халқы қазақ саудагерлерімен ешқандай сауда келісімдерін жасамайтын болсын», деп жарлық шығарған хан:

- А) Хақназар хан
- В) Мұхаммед Шайбани хан
- С) Қасым хан
- Д) Орыс хан
- Е) Жаныш сұлтан

9. 1597-1598 жж. қысында Тәуекел хан Абдаллах ханның әскерін талқандаған жері:

- А) Бұхар түбінде
- В) Хиуа жанында
- С) Сырдария маңында
- Д) Сығанақ маңында

- Е) Ташкент қаласының түбінде
10. XVII ғасырдың ортасында Қазақ хандығы ... жиі соғысқан.
- А) Цинь империясымен
 - В) Қоқанмен
 - С) Хиуамен
 - Д) Жоңғар хандығымен
 - Е) Қырғыздармен
11. Абылай жоңғарларға қарсы күреске белсене ат салысты:
- А) 19 жасында
 - В) 16 жасында
 - С) 17 жасында
 - Д) 18 жасында
 - Е) 15 жасында
12. Е.Пугачев бастаған шаруалар соғысы кезінде Кіші жүз қазақтары қатысқан ұрыстар:
- А) Звериноголовск бекінісін алуға.
 - В) Жайықты қоршау, Кулагинді алуға.
 - С) Гагарьевскіні қоршап, Петропавлды алуға.
 - Д) Пресногорьскіні қоршап, Орынборды алуға.
 - Е) Троицк бекінісін алуға.
13. 1868 жылы «Жетісуда шаруаларды қоныстандыру туралы» ережесіне сай жан басына берілген жер көлемі:
- А) 30 десятина
 - В) 40 десятина
 - С) 25 десятина
 - Д) 15 десятина
 - Е) 10 десятина
14. XIX ғасырда орыс географиялық қоғамының бөлімдері мен бөлімшелері ашылған қалалар:
- А) Жезқазған, Қарағанды, Өскемен
 - В) Ақмола, Атбасар, Арқалық
 - С) Әулиеата, Шымкент, Ақмешіт
 - Д) Орынбор, Омбы, Семей
 - Е) Қостанай, Көкшетау, Торғай
15. 1916 жылы Ұлт-азаттық көтеріліс кезінде Қарашақ болысының ханы болып сайланған:
- А) Ахмет Байтұрсынов
 - В) Әлихан Бөкейханов
 - С) Оспан Шоңов
 - Д) Тұрар Рысқұлов
 - Е) Сәкен Сейфуллин
16. 1930 жылы Қазақстанның оңтүстігінде ірі көтеріліс болған аудан:
- А) Созақ
 - В) Мақтарал
 - С) Шаян
 - Д) Келес
 - Е) Сайрам
17. «Біржан-Сара» операсын койған сазгер:
- А) Е. Рахмадилов

- B) М. Төлебаев
- C) Н. Тілендиев
- D) В. Голубович
- E) Л. Хамиди

18. 2004 жылы 5 томы жарық көрген Ұлттық энциклопедия:

- A) «Көшпенділер»
- B) «Абылай»
- C) «Абай»
- D) «Қазақстан»
- E) «Дала өркениеті»

19. 1960-жылдары Мәскеуде қазақ жастарының ұлттық-демократиялық қоғамдық ұйымын құрумен айналысқан қоғам қайраткерлерінің бірі:

- A) М. Шаханов
- B) М. Әуезов
- C) М. Айтхожин
- D) Е. Букетов
- E) О. Сүлейменов

20. Шетелдердегі Қарсыласу қозғалысына қатысып даңқын шығарған, Кеңес Одағының Батыры атанған қазақстандық:

- A) Қ.Сыпатаев, Л.Беда.
- B) Р.Қошқарбаев, Д.Болатов.
- C) И.Павлов, С.Луганский.
- D) А.Егоров, З.Хұсайынов.
- E) Г.Жұмабаев, А.Ерелиев.

МАТЕМАТИКА

1. Есептеңіз: $-\frac{1}{5} + \left(\frac{4}{5}\right)^2 + \left(8 - 6 \cdot \left(\frac{7}{11}\right)^0\right)^3$

- A) 8,11
- B) 8,44
- C) 8
- D) 7,91
- E) 8,39

2. $2 - \sqrt{3x} = 0$ теңдеуінің шешімі жатқан аралықты көрсетіңіз:

- A) $\left(0; \frac{4}{9}\right)$
- B) $\left[0; \frac{4}{9}\right]$
- C) $\left[0; \frac{7}{9}\right]$
- D) $(0; 0,04)$
- E) $(1; +\infty)$

3. Катер арасы 96 км А-дан Б-ға өзен ағысы бойынша және керісінше жүзуге 14 сағ. уақыт жіберді. Бір мезгілде катермен бірге А-дан сал шықты. Катер қайтар жолда А-дан 24 км қашықтықта салды кезіктірді. Катердің тынық судағы жылдамдығын және су ағысының жылдамдығын табыңыз.

- A) 13 км/сағ, 3 км/сағ.
- B) 12 км/сағ, 1 км/сағ.
- C) 11 км/сағ, 3 км/сағ.
- D) 14 км/сағ, 2 км/сағ.
- E) 9 км/сағ, 4 км/сағ.

4. Теңдеуді шешіңіз: $\left(\cos \frac{\pi}{6}\right)^{2x-2} = 1\frac{7}{9}$.

- A) $x = 1$.
- B) $x = 2$.
- C) $x = -2$.
- D) $x = 0,1$.
- E) $x = -1$.

5. Теңдеуді шешіңіз: $1 + \log_3 5 = 2\log_3 2 - \log_3(x - 1)$

- A) $1\frac{4}{15}$.
- B) $1\frac{6}{15}$.
- C) $1\frac{2}{15}$.
- D) $1\frac{2}{5}$.
- E) $1\frac{3}{5}$.

6. Теңсіздікті қанағаттандыратын ең кіші бүтін санды табыңыз:

$$x^3 - 11x^2 + 28x \geq 0$$

- A) 0
- B) 4
- C) 7
- D) -1
- E) 1

7. $(x-3)\log_{\frac{1}{3}} x < 0$ теңсіздігінің шешімін табыңыз:

- A) $(-\infty; 3)$
- B) $(-\infty; 1)$
- C) $(0; 1) \cup (3; +\infty)$
- D) $(1; +\infty)$
- E) $(3; +\infty)$

8. Теңдеулер жүйесінің шешімі:
$$\begin{cases} 3\sqrt{x} + 2\sqrt{y} = 13 \\ x - y = 5 \end{cases}$$

- A) (9; 4)
- B) (9; 4), (4; 9)
- C) (5; 0)
- D) (16; 11)

E) (25;0)

9. Есептеңіз: $\operatorname{tg}20^\circ \cdot \operatorname{tg}40^\circ \cdot \operatorname{tg}60^\circ \cdot \operatorname{tg}80^\circ$.

- A) 4.
- B) 2.
- C) 3.
- D) -3.
- E) 1.

10. Теңдеуді шешіңіз: $\cos\left(x - \frac{\pi}{6}\right) = \frac{\sqrt{3}}{2}$.

- A) $\frac{\pi}{3} + 2\pi k, k \in \mathbb{Z}$.
- B) $(-1)^{k+1} \frac{\pi}{3} + \frac{\pi}{3} + 2\pi k, k \in \mathbb{Z}$.
- C) $\pm \frac{\pi}{6} + \frac{\pi}{6} + 2\pi k, k \in \mathbb{Z}$.
- D) $(-1)^k \frac{\pi}{3} + \frac{\pi}{6} + \pi k, k \in \mathbb{Z}$.
- E) $\frac{2\pi}{3} + \pi k, k \in \mathbb{Z}$.

11. Теңсіздікті шешіңіз: $\sin\left(\frac{\pi}{3} + 2x\right) + \sin\left(\frac{\pi}{6} - 2x\right) \geq 1$

- A) $\left[-\frac{\pi}{4} + 2\pi n; \frac{\pi}{4} + 2\pi n\right], n \in \mathbb{Z}$
- B) $\left[-\frac{2\pi}{3} + 4\pi n; \frac{\pi}{3} + 4\pi n\right], n \in \mathbb{Z}$
- C) $\left[\frac{\pi}{12} + \pi n; \frac{5\pi}{3} + 2\pi n\right], n \in \mathbb{Z}$
- D) $\left[\frac{\pi}{4} + 2\pi n; \frac{7\pi}{4} + 2\pi n\right], n \in \mathbb{Z}$
- E) $\left[-\frac{\pi}{6} + \pi n; \frac{\pi}{12} + \pi n\right], n \in \mathbb{Z}$

12. Мүшелері оң геометриялық прогрессияның екінші мүшесі 6, ал үшінші және төртінші мүшелерінің қосындысы 36-ға тең. Прогрессияның бірінші мен төртінші мүшелерінің айырмасын табыңыз:

- A) -45
- B) 42
- C) 21
- D) -6
- E) -21

13. Функцияның анықталу облысын табыңыз: $y = \frac{\sqrt{9-x^2}}{(x-1)(x-3)}$.

- A) [1; 3].
- B) [-3; 1) ∪ (1; 3).
- C) [-3; 3].
- D) [-3; 1) ∪ (1; 3].
- E) (-∞; 1) ∪ (3; ∞)

14. $y(x) = \frac{x}{\sqrt{x^2 + 1}}$ функциясының туындысын табыңыз.

A) $\frac{2}{\sqrt{(x^2 + 1)^3}}$.

B) $\frac{1}{2\sqrt{x^2 + 1}}$.

C) $-\frac{1}{\sqrt{(x^2 + 1)^3}}$.

D) $\frac{1}{2\sqrt{(x^2 + 1)^3}}$.

E) $\frac{1}{\sqrt{(x^2 + 1)^3}}$.

15. a –ның қандай мәнінде теңдік орындалатынын анықтаңыз:

$$\int_{-a}^a \frac{1-2x}{3} dx = \frac{4}{9}$$

A) $a = \frac{2}{3}$

B) $a = -1$

C) $a = \frac{1}{3}$

D) $a = -\frac{2}{3}$

E) $a = 1$

16. Үшбұрыштың екі қабырғасы 7,5 см мен 3,2 см. Үлкен қабырғаға жүргізілген биіктік 2,4 см. Берілген қабырғалардың кішісіне түсірілген биіктікті табындар.

A) 5,65 см

B) 5,63 см

C) 5,625 см

D) 5,825 см

E) 5,73 см

17. Тік бұрышты параллелепипед өлшемдері 15 м, 50 м, 36 м. Оған тең шамалас кубтың қырын табыңыз.

A) 35 см.

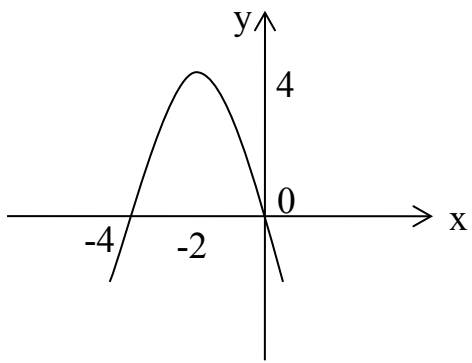
B) 30 см.

C) 45 см.

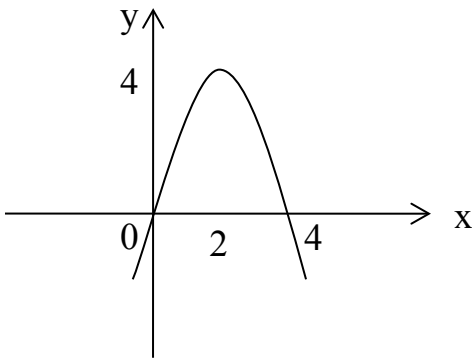
D) 25 см.

E) 40 см.

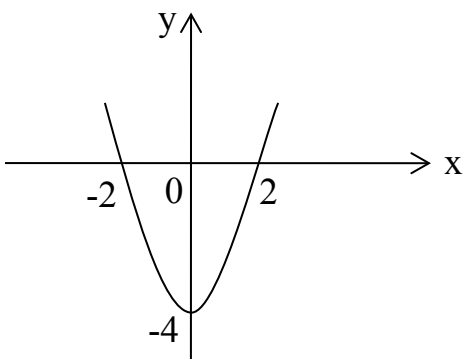
18. $y = x^2 - 4$ функция графигін көрсетіңіз:



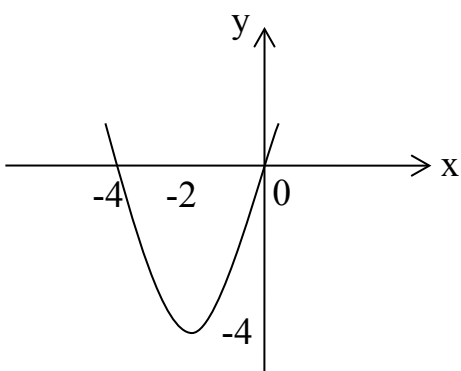
A)



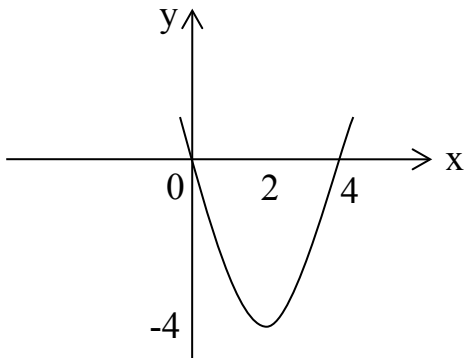
B)



C)



D)



E)

19. Функцияның туындысын табыңыз: $f(x) = (x^7 - 3x^4)^{120}$.

A) $120(7x^6 - 12x^3)$.

B) $120(x^7 - 3x^4)^{119}$.

C) $\frac{1}{120}(x^7 - 3x^4)^{119}$.

D) $(7x^6 - 12x^3)^{120}$.

E) $120(7x^6 - 12x^3)(x^7 - 3x^4)^{119}$.

20. Теңсіздіктер жүйесін шешіңіз:
$$\begin{cases} 3x^2 - 4x + 1 > 0 \\ 3x^2 - 5x + 2 \leq 0 \end{cases}$$

A) $\left(\frac{1}{3}; \frac{2}{3}\right)$.

B) $\left[1; \frac{2}{3}\right)$.

C) Шешімі жоқ.

D) $\left[1; \frac{2}{3}\right]$.

E) $\left[\frac{1}{3}; \frac{2}{3}\right]$.

21. $3 \cdot 4^x + 2 \cdot 9^x - 5 \cdot 6^x \leq 0$ теңсіздігінің ең:

A) Кіші бүтін шешімі жоқ

B) Үлкен бүтін шешімі $x = 1$ C) Кіші бүтін шешімі $x = 0$ D) Кіші бүтін шешімі $x = -1$ E) Үлкен бүтін шешімі $x = 0$

F) Үлкен бүтін шешімі жоқ

G) Кіші бүтін шешімі $x = 1$ H) Үлкен бүтін шешімі $x = 2$ 22. $\sqrt{x-4} = \log_4 16$ теңдеуінің шешімі орналасқан интервалды анықтаңыз.

A) $(6; 10)$

B) $(-\infty; 8)$

C) $(9; +\infty)$

D) $(5; 14)$

E) $(16; 32)$

F) $(8;12)$

G) $\left[\frac{17}{2};16\right)$

H) $\left[4;\frac{17}{2}\right)$

23. Егер $\sin \alpha = \frac{1}{5}$ және $90^\circ < \alpha < 180^\circ$ болса, онда:

A) $\sin \alpha + \cos \alpha = \frac{1+2\sqrt{6}}{5}$

B) $\cos \alpha = -\frac{2\sqrt{6}}{5}$

C) $\sin \alpha + \cos \alpha = \frac{1-2\sqrt{6}}{5}$

D) $\cos \alpha = -\frac{\sqrt{6}}{5}$

E) $\sin \alpha \cdot \cos \alpha = \frac{2\sqrt{6}}{25}$

F) $\cos \alpha = \frac{\sqrt{6}}{5}$

G) $\sin \alpha \cdot \cos \alpha = -\frac{2\sqrt{6}}{25}$

H) $\cos \alpha = \frac{2\sqrt{6}}{5}$

24. $8 \sin x \cos x = -2\sqrt{2}$ теңдеуінің түбірі бола алатын сан

A) $\frac{5\pi}{8}$

B) $-\frac{3\pi}{8}$

C) $-\frac{\pi}{8}$

D) $\frac{3\pi}{4}$

E) $-\frac{\pi}{4}$

F) $\frac{\pi}{4}$

G) $\frac{\pi}{8}$

H) $\frac{5\pi}{4}$

25. $y = 2 + \sqrt{\sin \frac{x}{2}}$ функциясының анықталу облысын табыңыз.

- A) $\frac{\pi}{2} + \pi n \leq x \leq 2\pi + \pi n, n \in Z$
 B) $-\frac{\pi}{4} + 2\pi n < x < \frac{5\pi}{4} + 2\pi n, n \in Z$
 C) $\pi + \pi n < x < \pi + 2\pi n, n \in Z$
 D) $\frac{\pi}{3} + 2\pi n < x < \frac{\pi}{6} + 3\pi n, n \in Z$
 E) $\pi n \leq x \leq \frac{3\pi}{4} + \pi n, n \in Z$
 F) $4\pi n \leq x \leq 2\pi + 4\pi n$
 G) $-\frac{\pi}{2} + \pi n < x \leq \frac{\pi}{2} + \pi n, n \in Z$
 H) $2\pi n < x < \frac{\pi}{3} + 2\pi n, n \in Z$

26. Геометриялық прогрессияда: $b_1 = 72\sqrt{2}$, $b_3 = 8\sqrt{2}$ болса, еселік q -ді табыңыз:

- A) $\frac{1}{4}$
 B) 1,3
 C) 2
 D) $-\frac{1}{3}$
 E) $\frac{1}{3}$
 F) $-\frac{1}{4}$
 G) 3
 H) 0,5

27. Жұп функцияны анықтаңыз

- A) $y = \frac{x - 2\sin x}{3\cos x + x^2}$
 B) $y = 1 - \sin^2 x$
 C) $y = \frac{\sin x}{\cos x}$
 D) $y = \sin 2x + \operatorname{tg} 3x$
 E) $y = x^4 + 2x^2 + 1$
 F) $y = \frac{1}{1+x^2} + \frac{1}{1+x^4}$
 G) $y = \sqrt{x} - 1$
 H) $y = x^3 + 3$

28. $y = \log_{0,5}(16 - 8x + x^2) + \log_2(2x - 8)$ функциясының туындысын анықтаңыз.

- A) $\frac{x}{(x-4)\ln 2}$
 B) $\frac{1}{(4-x)\ln 2}$
 C) $\frac{x-4}{4\ln(x+4)}$
 D) $\frac{x}{2(x-4)\ln 4}$
 E) $\frac{4}{(x+4)\ln 3}$
 F) $\frac{x-4}{4\ln 2}$
 G) $\frac{1}{(x^2-4)\ln 2}$
 H) $\frac{1}{(x+4)\ln 4}$

29. Графигі $M(-2;3)$ нүктесі арқылы өтетін $f(x)=3x-2$ функциясының алғашқы функциясы $F(x)$ болса, онда

- A) $F(-1)=-5$
 B) $F(0)=-7$
 C) $F(1)=7,5$
 D) $F(1)=1$
 E) $F(1)=-7,5$
 F) $F(-1)=-7$
 G) $F(0)=7$
 H) $F(-1)=-3,5$

30. Қабырғалары $AB=BC=10$ см, $AC=12$ см болып келетін үшбұрыштың:

- A) сырттай сызылған шеңбердің радиусы 3 см
 B) іштей сызылған шеңбердің радиусы 3,125 см
 C) сырттай сызылған шеңбердің радиусы 3,125 см
 D) сырттай сызылған шеңбердің радиусы 12,5 см
 E) іштей сызылған шеңбердің радиусы 6 см
 F) іштей сызылған шеңбердің радиусы 6,25 см
 G) іштей сызылған шеңбердің радиусы 3 см
 H) сырттай сызылған шеңбердің радиусы 6,25 см

ФИЗИКА

1. Вакуумде 20 нКл нүктелік зарядты шексіздіктен потенциалы 300 В радиусы 2 см зарядталған шар бетінен 28 см қашықтыққа әкелу үшін атқарылатын жұмыс

- A) 8 мкДж
 B) 4 мкДж
 C) 0,4 мкДж
 D) 0,8 мкДж

- Е) 6 мкДж
2. Күшті өлшейтін аспап
- А) Электромметр
 - В) Амперметр
 - С) Вольтметр
 - Д) Спидометр
 - Е) Динамометр
3. Автомобиль жолдың бұрылысында модулі 10 м/с тұрақты жылдамдықпен қозғалады. Егер жолдың қисықтық радиусы 50 м болса, онда автомобильдің центрге тартқыш үдеуі
- А) 2,5 м/с².
 - В) 4,5 м/с².
 - С) 2 м/с².
 - Д) 0,5 м/с².
 - Е) 0,2 м/с².
4. Дененің кинетикалық энергиясы
- А) дененің жылдамдығы мен массасына тәуелді.
 - В) тек дененің жылдамдығына тәуелді.
 - С) көтерілу уақытына тәуелді.
 - Д) жерден көтерілу биіктігіне тәуелді.
 - Е) тек дененің массасына тәуелді.
5. 2 м/с жылдамдықпен қозғалып келе жатқан массасы 60 т темір жол вагоны массасы 30 т қозғалмай тұрған вагонға тіркеледі. Тіркелгеннен кейінгі вагондардың жылдамдығы (Үйкелісті ескермеңдер):
- А) 300 м/с
 - В) 3 м/с
 - С) 1,33 м/с
 - Д) 30 м/с
 - Е) 0,03 м/с
6. Егер газ молекуласының концентрациясын өзгертпей, температурасын 3 есе азайтса, онда газ қысымы
- А) 3 есе азаяды.
 - В) өзгермейді.
 - С) 6 есе өседі.
 - Д) 6 есе азаяды.
 - Е) 3 есе өседі.
7. Термодинамиканың I заңы $Q - A = 0$ теңдеуімен өрнектелетін процесс
- А) изотермиялық
 - В) кез-келген процесс
 - С) изобаралық
 - Д) адиабаталық
 - Е) изохоралық
8. Ток көзінің ЭҚК-і 16 В, ішкі кедергісі 3 Ом. Егер тізбектің толық қуаты 16 Вт болса, онда сыртқы тізбектің кедергісі
- А) 16 Ом.
 - В) 4 Ом.
 - С) 1,3 Ом.
 - Д) 13 Ом.
 - Е) 40 Ом.

9. Индукциясы 7,5 Тл біртекті магнит өрісіндегі түзу өткізгіш арқылы 4 А ток өткенде 20 см ұзындығына 3 Н күш әсер ететін болса, оның магнит күш сызықтарымен жасайтын бұрышы

- A) 30°
- B) 20°
- C) 50°
- D) 40°
- E) 60°

10. Ұзындықтары бірдей екі математикалық маятник берілген. Егер осы маятниктерге ілінген денелердің өлшемдері бірдей, ал массалары әр түрлі болса, онда олардың тербеліс периодтары

- A) $T_{\text{ауыр}} > T_{\text{жеңіл}}$
- B) $T_{\text{ауыр}} < T_{\text{жеңіл}}$
- C) $T_{\text{ауыр}} = \frac{1}{2} T_{\text{жеңіл}}$
- D) $T_{\text{ауыр}} = 2T_{\text{жеңіл}}$
- E) $T_{\text{ауыр}} = T_{\text{жеңіл}}$

11. Тербелмелі контур конденсаторының пластиналарындағы заряд $q = 4 \cdot 10^{-9} \cos 10^2 \pi t$ тендеуі бойынша өзгереді. $t = 0,01$ с уақытта катушка арқылы өткен ток күші

- A) $2 \cdot 10^{-9}$ А.
- B) $4 \cdot 10^{-7}$ А.
- C) 4 мА.
- D) 0.
- E) 0,02 А.

12. Алмастағы жарық жылдамдығы 124000 км/с. Алмастың сыну көрсеткішін анықтаңыз. ($c = 3 \cdot 10^8$ м/с)

- A) 1,33.
- B) 1,75.
- C) 2,42.
- D) 1,5.
- E) 1,9.

13. Толқын ұзындығы $3 \cdot 10^{-7}$ м жарық затқа түседі, ол зат үшін фотоэффектінің қызыл шекарасы $4,3 \cdot 10^{14}$ Гц. Фотоэлектрондардың кинетикалық энергиясы ($h = 6,63 \cdot 10^{-34}$ Дж·с, $c = 3 \cdot 10^8$ м/с)

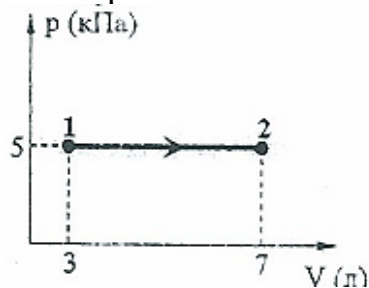
- A) $4,2 \cdot 10^{-19}$ Дж.
- B) $3,8 \cdot 10^{-19}$ Дж.
- C) $3,5 \cdot 10^{-19}$ Дж.
- D) $3,2 \cdot 10^{-19}$ Дж.
- E) $4 \cdot 10^{-20}$ Дж.

14. Толқын ұзындығы 500 нм-ге сәйкес квант энергиясы ($h = 6,63 \cdot 10^{-34}$ Дж·с, $c = 3 \cdot 10^8$ м/с)

- A) $\approx 4 \cdot 10^{19}$ Дж.
- B) $\approx 400 \cdot 10^{-19}$ Дж.
- C) $\approx 0,4 \cdot 10^{-19}$ Дж.
- D) $\approx 4 \cdot 10^{-19}$ Дж.
- E) $\approx 40 \cdot 10^{-19}$ Дж.

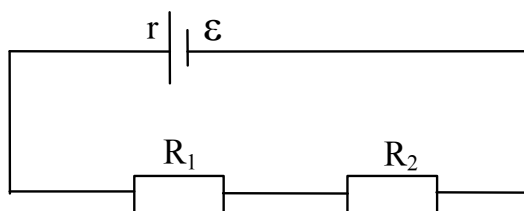
15. 1 моль біратомды идеал газдың 1- күйден 2- күйге өтуі үшін қажетті жылу

мөлшері



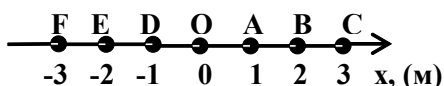
- A) 30 Дж
- B) 50 Дж
- C) 25 Дж
- D) 70 Дж
- E) 35 Дж

16. Тізбек ЭҚК-і 4,5 В, ішкі кедергісі $r = 1,5$ Ом ток көзінен және кедергілері $R_1 = 4,5$ Ом және $R_2 = 3$ Ом өткізгіштерден тұрады. R_2 өткізгіштегі кернеу



- A) 4,5 В.
- B) 2,25 В.
- C) 1,5 В.
- D) 5 В.
- E) 3 В.

17. Бала түзусыздықты қозғала отырып А нүктесінен бастап С нүктесіне барады да, кейін D нүктесіне барып тоқтайды. Осы кездегі жол мен орын ауыстыру сәйкесінше



- A) 6 м және 0
- B) 6 м және 6 м
- C) 3 м және 6 м
- D) 4 м және 2 м
- E) 6 м және 2 м

18. Жер бетінде ғарышкерге әсер ететін ауырлық күші F_0 . Айдың массасы Жер массасынан 81 есе, ал радиусы Жер радиусынан 3,7 есе кіші. Ай бетіндегі ғарышкерге әсер етуші ауырлық күші

- A) $F = \frac{81}{(3,7)^2} \cdot F_0$.
- B) $F = \frac{(3,7)^2}{81} \cdot F_0$.
- C) $F = \frac{3,7}{81} \cdot F_0$.
- D) $F = \frac{(81)^2}{3,7} \cdot F_0$.

$$E) F = \frac{81}{3,7} \cdot F_0.$$

19. Протон мен α -бөлшек, индукция сызықтарына перпендикуляр, біртекті магнит өрісіне ұшып кіреді. Олардың жылдамдықтары бірдей болса, онда бөлшектер сызатын шеңберлер радиустарының қатынасы $\frac{r_a}{r_p}$ (α -бөлшектің

заряды протон зарядынан 2 есе, ал массасы 4 есе артық)

- A) $\sqrt{3}$.
- B) 4.
- C) 1.
- D) 2.
- E) $\sqrt{2}$.

20. Ұзындығы 3 м қайық тынық суда тұр. Массасы 60 кг адам қайықтың тұмсық жағынан артқы жағына орын ауыстырған кезде, қайық жағаға қатысты 0,75 м-ге ауысты. Қайықтың массасы

- A) 150 кг
- B) 120 кг
- C) 200 кг
- D) 350 кг
- E) 180 кг

21. Төмендегілердің қайсысы конвекцияға мысал бола алады

- A) Күн көзінен келетін энергия
- B) Жанып жатқан отын
- C) Желдеткіштің терезенің жоғары жағында орналасуы
- D) Пеш үстіндегі қызып жатқан шәйнек
- E) Денені көтерген кран жұмысы
- F) Керосин шамына мойыны ұзын арнайы шыны кигізілуі
- G) Ыстық шайдың қасыққа жылу беруі
- H) Жылу батареяларының төменде орналасуы

22. Берілген температураның мәні 212°F . Оны абсолюттік және Цельсий шкаласы бойынша өрнектеңіз:

- A) 103°C
- B) 111°C
- C) 100°C
- D) 278,5K
- E) 373K
- F) 270K
- G) 267,5K
- H) 10°C

23. Серіппеге массасы 20 кг жүк ілгенде оның ұзындығы 12 см, ал 50 кг жүк ілгенде 15 см болса, онда оның бастапқы ұзындығының мәні:

- A) 0,09 м
- B) 11,5 см
- C) 0,1 м
- D) 10,5 см
- E) 8 см
- F) 10 см
- G) 9 см

Н) 0,08 м

24. A нүктесіндегі электр өрісінің потенциалы 200 В, B нүктесіндегі потенциалы 300 В. Шамасы 5 мКл заряд A нүктесінен B нүктесіне орын ауыстырғанда электр өрісі күштерінің атқаратын жұмысы

- A) -0,5 Дж
- B) 50 Дж
- C) -0,005 Дж
- D) 5 Дж
- E) 0,05 Дж
- F) 0,005 Дж
- G) -0,05 Дж
- H) 0,5 Дж

25. Біртекті магнит және электр өрісі бар кеңістікте протон түзу сызықты бірқалыпты $v = 10^4$ м/с жылдамдықпен қозғалады. Электр өрісінің кернеулігі $E = 100$ В/м. Магнит өрісінің индукциясы:

- A) 10^{-4} Тл
- B) 10^6 Тл
- C) 10^{-6} Тл
- D) 10^{-2} Тл
- E) 10^2 Тл
- F) 10^4 Тл
- G) 10^5 Тл
- H) 10^{-5} Тл

26. Метродағы эскалатор 0,75 м/с жылдамдықпен қозғалады. Қанша уақытта адам жерге қатысты 20 м қашықтыққа орын ауыстырады, егер санақ жүйесінде сол адам эскалатордың қозғалыс бағытымен 0,25 м/с жылдамдықпен жүрсе.

- A) 56 с
- B) 60 с
- C) 40 с
- D) 10 с
- E) 25 с
- F) 15 с
- G) 28 с
- H) 20 с

27. Серпімді ортада толқын 100 м/с жылдамдықпен таралады. Фазалары қарама-қарсы ең жақын екі нүктенің арақашықтығы 2 м болса, тербеліс жиілігі

- A) 20 Гц
- B) 100 Гц
- C) 5 Гц
- D) 10 Гц
- E) 25 Гц
- F) 120 Гц
- G) 50 Гц
- H) 75 Гц

28. Акула мен тұтасқанаттың электрлік мүшелері өте сезімтал болатыны соншалықты, олар кернеулігі 0,1 мкВ/см электр өрісін тез сезеді. Акуланың арасы 10 см болатын, электр өрісін сезетін мүшесінің екі шеткі нүктелерінің

потенциалдар айырмасын анықтаңыз:

- A) 10^{-6} В
- B) 1 мкВ
- C) 0,1 мкВ
- D) 10 В
- E) 1 В
- F) 10 мкВ
- G) $10 \cdot 10^{-6}$ В
- H) 100 В

29. Массасы 150 г эфирді буға айналдыру үшін 63,525 кДж жылу мөлшері жұмсалған. Эфирдің бастапқы температурасы: ($t_0=35^{\circ}\text{C}$; $r=4 \cdot 10^5$ Дж/кг; $c=2350$ Дж/кг $^{\circ}\text{C}$)

- A) 293 К
- B) 25°C
- C) 303 К
- D) 15°C
- E) 288 К
- F) 20°C
- G) 30°C
- H) 298 К

30. Жылу берілудің түрлеріне ортақ қасиет:

- A) Азырақ қыздырылған денеден қаттырақ қыздырылған денеге қарай жүреді
- B) Жылу берілгенде әр қашан артынан із қалдырады
- C) Заттың кез-келген агрегаттық күйінде жүре береді
- D) Қаттырақ қызған денден азырақ қыздырылған денеге қарай жүреді
- E) Барлығы Архимед күші әсерінен жүреді
- F) Температурасы төмен болса да жылу береді
- G) Барлығы ішкі энергияны тасымалдайды
- H) Жылу беретін дененің температурасы әрқашан жоғары болады.

ХИМИЯ

1. Қатты, қиын балқитын, ұшпайтын зат:

- A) метиламин.
- B) фенол.
- C) парафин.
- D) алюминий.
- E) магний фториді.

2. Халькопиритте CuFeS_2 мыстың үлесі:

- A) 32,6 %
- B) 34,8 %
- C) 38,8 %
- D) 30,8 %
- E) 40,6 %

3. Қысқартылған электронды конфигурациясы мынадай $\dots 3s^1$ және $\dots 3s^2 3p^5$ атомдардың қосылыстарының кристалл торларының түрі:

- A) металдық
- B) иондық
- C) атомды-иондық

D) молекулалы

E) атомдық

4. Егер азот қышқылы өте сұйытылған болса мына тотығу тотықсыздану теңдеуінде $Zn + HNO_3 \rightarrow \dots + NH_3 \uparrow + H_2O$ азот қышқылы алдындағы коэффициент:

A) 6

B) 8

C) 12

D) 9

E) 4

5. 2 моль метан CH_4 жанғанда түзілген көмірқышқыл газының (қ.ж) көлемі:

A) 22,4 л

B) 33,6 л

C) 44,8 л

D) 11,2 л

E) 64,8 л

6. 5 г кальций карбонаты мен құрамында 73 г хлорсутек бар тұз қышқылы ерітіндісі әрекеттескенде түзілген көмірқышқыл газының көлемі (қ.ж)

A) 4,48 л

B) 2,24 л

C) 56 л

D) 1,12 л

E) 112 л

7. Тұз қышқылымен әрекеттесетін газдардың саны: көмір қышқыл газы, оттек, сутек, азот, аммиак.

A) 5.

B) 4.

C) 3.

D) 2.

E) 1.

8. Құрамында 58% кальций фосфаты бар 50 кг сүйектегі фосфордың массасы

A) 4,5 кг

B) 8,5 кг

C) 6,4 кг

D) 7,3 кг

E) 5,8 кг

9. Оксидтерінен алюминотермия әдісі арқылы алуға болатын металдар тобы:

A) Cu, Na, Cr

B) Sn, Cu, Fe

C) K, Na, Cr

D) Ni, Cr, Li

E) Na, Mn, Al

10. $FeO \rightarrow X \rightarrow FeCl_2$ өзгерісінде X заты

A) Fe

B) $FeCl_3$

C) $Fe_2(SO_4)_3$

D) $Fe(OH)_2$

E) $Fe(OH)_3$

11. Қалыпты жағдайда газ тәрізді көмірсутектің тығыздығы - 1,965 г/л.

Көмірсутектің аталуы:

- A) Пропан.
- B) Бутан.
- C) Бутен.
- D) Пентен.
- E) Бутин.

12. Октанның крекингісі симметриялы жүрсе, онда жеңіл компоненттің молекулалық массасы:

- A) 54
- B) 48
- C) 56
- D) 44
- E) 58

13. Дегидрлегенде шығымы 90% болып, 15 г толуол алынған болса, жұмсалған метилциклогексанның массасы

- A) 15,8 г
- B) 16,8 г
- C) 17,8 г
- D) 18,8 г
- E) 19,8 г

14. Массасы 23 г этанолды жағу үшін қажет ауаның (қ.ж.) көлемі:

- A) 84 л
- B) 67,2 л
- C) 33,6 л
- D) 168 л
- E) 22,4 л

15. Құрамы $C_5H_{10}O$ альдегидіне тән изомер саны:

- A) 3
- B) 2
- C) 1
- D) 5
- E) 4

16. Крахмал макромолекуласының құрылымы:

- A) Торлы.
- B) Кеңістік.
- C) Зигзаг тәрізді.
- D) Сызықты.
- E) Тармақталған және тармақталмаған.

17. 25 л этиламиннің жануына жұмсалған ауаның көлемі [$\omega(O_2)=20\%$]

- A) 427,75 л
- B) 468,75 л
- C) 428,75 л
- D) 467,75 л
- E) 424,75 л

18. Поликонденсация жолымен алынатын полимер

- A) полиэтилен
- B) полиметакрилат
- C) изопренді каучук

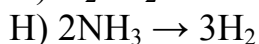
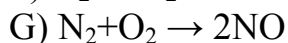
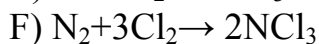
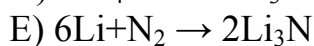
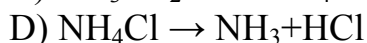
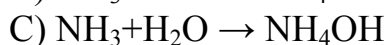
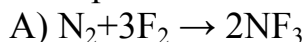
- D) полипропилен
E) фенолформальдегид смоласы
19. 0,25 моль глюкоза тотыққанда түзілетін көмірқышқыл газының көлемі
A) 67,2 л
B) 11,2 л
C) 22,4 л
D) 33,6 л
E) 44,8 л
20. Құрамында 85% темір дисульфиді (FeS_2) бар 100 кг пириттен алынатын 60%-тті күкірт қышқылының массасы:
A) 331,4 кг
B) 231,4 кг
C) 248,4 кг
D) 237,4 кг
E) 238,4 кг
21. Схемасы берілген реакция $\text{Cl}_2 + \text{H}_2\text{O} \rightarrow \text{HClO} + \text{HCl}$ мына реакцияларға жатады:
A) өзін-өзі тотықтыру-тотықсыздандыру
B) тотығу-тотықсыздану
C) қосылу
D) орын басу
E) гидраттану
F) диспропорциялану
G) алмасу
H) айырылу
22. $\text{Fe}_2(\text{SO}_4)_3$ -нің 3М ерітіндісінің 500 мл-де иондардың моль саны:
A) 2,5 моль
B) 15 моль
C) 6 моль
D) 7,5 моль
E) 5,0 моль
F) 1,5 моль
G) 3 моль
H) 10 моль
23. Жұп құрамындағы заттардың екеуі де иондардан тұратын қатар:
A) аммиак гидраты және натрий гидроксиді
B) су және күкірт диоксиді
C) барий сульфиді және хлорлылау қышқылы
D) калий гидросульфиті және диазот монооксиді
E) калий перманганаты және натрий манганаты
F) аммоний хлориді және калий хлораты
G) натрий нитраты және калий хлориді
H) фосфор трихлориді және көміртек тетрахлориді
24. 273°C-та 4 г CH_4 -тің қысымы 2 атм. тең. Газдың көлемі:
A) 2,24 л
B) 22,4 л
C) 67,2 л
D) 44,8 л
E) 10,8 л

F) 11,2 л

G) 5,6 л

H) 4,48 л

25. Теңдеулері келтірілген реакциялардың қайсысында азот – тотықтырғыш?



26. I A топ элементтері жайлы қате тұжырымдар:

A) барлық сілтілік металдарды олардың тұздарының ерітінділерін электролиздеу арқылы алады

B) металдардың физикалық қасиеттерінің барлығы тән

C) электрон тартқыш қабілеті өте жоғары

D) барлық элементтердің сыртқы энергетикалық деңгейінде жалғыз электрон бар

E) барлығының валенттік деңгейшесінің жалпы электрондық конфигурациясы ns^1

F) өртке қауыпты

G) гидроксидтері суда жақсы ериді

H) сілтілік металдар - күшті тотықтырғыштар

27. Мына заттар әрекеттескенде сутек түзілуі мүмкін:

A) сынап пен тұз қышқылы

B) натрий мен су

C) алюминий мен калий гидроксиді ерітіндісі

D) мыс пен су

E) темір мен калий гидроксиді ерітіндісі

F) қалайы мен сұйылтылған күкірт қышқылы

G) мыс пен тұз қышқылы

H) кальций карбиді мен су

28. Изопрен:

A) сигма- мен пи-байланыстары бар

B) тек сигма- байланыстары бар

C) калий перманганаты ерітіндісін түссіздендіреді

D) бром суын түссіздендірмейді

E) полимерленбейді

F) жаңбайды

G) құрамындағы көміртек атомдары sp^3 - гибридтенген

H) хлорсутекпен әрекеттеспейді

29. Этанальға тән:

A) қышқылдық қасиет

B) күміс айна реакциясы

C) сілтілермен әрекеттесу

D) құрамында sp^2 -гибридтенген көміртек атомы

E) спирттер қасиеттеріне ұқсас қасиеттердің болуы

- F) геометрикалық изомерлер болуы
- G) молекулалар арасында сутектік байланысы
- H) мыс (II) гидроксидімен тотығу

30. 32 г кальций карбидін сумен әрекеттестіріп алуға болатын ацетиленнің (қ. ж.) көлемі:

- A) 67,2 л
- B) 1,12 л
- C) 44,8 л
- D) 22,4 л
- E) 6,72 л
- F) 11,2 л
- G) 8,96 л
- H) 2,24 л

БИОЛОГИЯ

1. Пияздың сыртында қоңырқай түсті қабыршақтар

- A) Тін
- B) Түрін өзгерткен жапырақ
- C) Өзек
- D) Түбіртек
- E) Сүрек

2. Мұнайды түзуші -

- A) көк-жасыл балдырлар.
- B) ертедегі теңіз планктондары.
- C) ұлулар.
- D) бактериялар.
- E) қызыл балдырлар.

3. Жалпақ құрттарға тән белгілер :

- A) радиальді симметрия.
- B) қан айналым жүйесі.
- C) аналь тесігі.
- D) сорғыштары болмайды.
- E) тұйықталып біткен асқорыту жүйесі.

4. Бүршіктің өсу нүктесі

- A) механикалық ұлпа
- B) түзуші ұлпа
- C) жабын ұлпа
- D) фотосинтездеуші
- E) өткізгіш ұлпа

5. Тамақ өнеркәсібінде пайдаланатын бактериялар:

- A) Ауру туғызытан бактериялар.
- B) Түйнек бактериялары.
- C) Сүтқышқыл бактериялары.
- D) Топырақ бактериялары.
- E) Шіріту бактериялары.

6. Шыршаның тіршілік ұзақтығы –

- A) 50 жыл.
- B) 100 жыл.
- C) 150 жыл.

- D) 300 жыл.
E) 200 жыл.
7. Шаршыгүлділер тұқымдасы өсімдіктерінің жемісі -
A) Жидек.
B) Бұршаққап.
C) Қауашақ.
D) Дәнек.
E) Бұршаққын, бұршаққынша.
8. Тұт жібек көбелегінің шығу орталығы:
A) Жерорта
B) Қытай-Малай
C) Оңтүстік Америкалық
D) Жерорта - теңіздік
E) Үндіқытай
9. Таспа құрттар класының өкілі:
A) Құрсақ кірпікшелілер
B) Адам аскаридасы
C) Ақ сұлама
D) Сиыр цепені
E) Шұбалшаң
10. Инсулин гормоны бөлінеді
A) қалқанша без
B) эпифизден
C) гипофизден
D) ұйқы безіндегі Лангерганс аралшықтары
E) бүйрек үсті безінен
11. Омыртқа тұсында жұлыннан таралатын аралас жұлын жүйкелері
A) 30 жұп
B) 34 жұп
C) 31 жұп
D) 33 жұп
E) 32 жұп
12. Қан:
A) Ағзаның ішкі ортасы.
B) Мөлдір сұйықтық.
C) Кез келген сұйықтық.
D) Қоректік заттар ерітіндісі.
E) Жасушааралық сұйықтық..
13. Дыбыс сіңірлері орналасқан мүше
A) Көмекей
B) Бронхы
C) Бронхиолалар
D) Кеңірдек
E) Мұрын
14. Асқорыту жүйесінің безі:
A) Бауыр
B) Тимус безі
C) Бүйрек үсті безі
D) Гипофиз безі

- Е) Қалқанша без
15. Тері ауруларын зерттейтін ғылым
- А) дерматология
 - В) неврология
 - С) хирургия
 - Д) онкология
 - Е) гинекология
16. Адамдар ұзақ жасаушыларды зерттейтін ғылым
- А) Микология.
 - В) Эмбриология.
 - С) Геронтология.
 - Д) Урология.
 - Е) Кардиология.
17. Тіршілік иелерінің көбею және даму өлшем бірлігі.
- А) Биогеоценоздық.
 - В) Ағзалық.
 - С) Популяциялық.
 - Д) Жасушалық.
 - Е) Биосфералық.
18. Бір-біріне ұқсас егіздер дамыған жасушаның саны:
- А) Бір.
 - В) Төрт.
 - С) Үш.
 - Д) Екі.
 - Е) Көп.
19. Ежелгі адамдардың ғылыми атауы
- А) Неандерталь
 - В) Архантроп
 - С) Неоантроп
 - Д) Кроманьон
 - Е) Палеантроп
20. Біздің ең алға басқан ата тектеріміздің бірі.
- А) Питекантроптар.
 - В) Австралопитектер.
 - С) Неандерталдықтар.
 - Д) Парапитектер.
 - Е) Кроманьондықтар.
21. Ботаника ғылымының зерттейтін саласы:
- А) жануарлар
 - В) микроағзалар
 - С) өсімдіктер
 - Д) мүктер
 - Е) балдырлар
 - Ғ) құстар
 - Г) жорғалаушылар
 - Н) қыналар
22. Дизентерия сөзінің мағынасы:
- А) ойық
 - В) сатқак

- C) қара қан
- D) шөгу
- E) түзу ішек
- F) бұзу ішек
- G) құрту
- H) жара

23. Қауырсындары ірі қылшықты түйеқұс:

- A) нанду
- B) казуар
- C) эму
- D) киви
- E) страус
- F) пингвин
- G) жапалақ
- H) бірқазан

24. Ішек құрттармен зақымданған ауруларға тән белгілер:

- A) басы ауырады
- B) қантамырлар кеңейеді
- C) қан қысымы жоғарылайды
- D) лоқсиды
- E) бүйрек ауырады
- F) құсады
- G) лимфа бездері ісінеді
- H) гормондар бөлінеді

25. Суда еритін витаминдер:

- A) A
- B) C
- C) B₁
- D) D
- E) PP
- F) E
- G) K
- H) H

26. Аналық жыныс жасушаларының дамуы мен қалыптасуы:

- A) сперматогенез
- B) гаметогенез
- C) овогенез
- D) сперматозоид
- E) овоцит
- F) жұмыртқа жасуша
- G) мейоз
- H) митоз

27. Хлоропласт жасушасында синтезделеді:

- A) нәруыз
- B) АТФ
- C) амин қышқылы
- D) май
- E) көмірсу
- F) май қышқылы

- G) глицерин
H) холестерин
28. Қазақтың биязы жүнді қойын шығаруға атсалысқан ғалым:
- A) А.Жандеркин
B) А.Слудский
C) Х.Досмұхамедов
D) Ж.Кудерин
E) Б.Мусин
F) Н.З.Ғаликберов
G) Қ.Ү.Медеубеков
H) В.А.Бальмонт
29. Креационистік көзқарасқа қарсы болған ғалымдар:
- A) Р.Гук
B) К.Линней
C) Ж.Б.Ламарк
D) Д.Дидро
E) Ч.Дарвин
F) Ж.Бюффон
G) А.И.Опарин
H) Д.Холдейн
30. Ылғалды қажет етуі жөнінен ксерофиттер мен гигрофиттердің арасында орналасқан аралық өсімдіктер бірлестігі:
- A) суккуленттер
B) гидрофиттер
C) мезофиттер
D) гигрофиттер
E) ксерофиттер
F) аэробиянттар
G) протобиянттар
H) прокариоттар

ГЕОГРАФИЯ

1. Кіші табиғат кешендеріне ... мысал бола алады.
- A) экваторлық ормандар
B) жалпақ жапырақты ормандар
C) жар, көл, өзен аңғарлары
D) тайга
E) тропикалық шөлдер
2. Осылардың әсерінен нәсілдер қалыптасады :
- A) мемлекеттік құрылыс
B) қоршаған табиғи орта
C) әлеуметтік жағдай
D) топырақ жамылғысы
E) ауа массалары
3. Еуропаның ірі өзен артериясы:
- A) Прут.
B) Сена.
C) Темза.
D) Дунай.

- Е) Днепр.
4. Географиялық қабықтың қалыңдығы салыстырмалы түрде ...(км.)
- A) 60-65
 - B) 55-60
 - C) 30-40
 - D) 20-25
 - E) 10-15
5. Африка өзендерінің көпшілігі ... алабына жатады.
- A) Ішкі ағыстарға.
 - B) Атлант мұхиты.
 - C) Тынық мұхиты.
 - D) Солтүстік мұзды мұхит.
 - E) Үнді мұхиты.
6. Қазақстан жерінде пайдалы қазбалар таралуының экономикалық қырынан басым болу себебі:
- A) Еуразия материгінің дәл ортасында орналасуы.
 - B) Пайдалы қазбалардың толық зерттеліп бітуі.
 - C) Қолайлы климат жағдайы мен көлік дәліздерінің көп болуы.
 - D) Жер бетіне жақын және қолайлы кешенді түрде игерілуі.
 - E) Жазықты аймақтарға шоғырлануы.
7. Дала зонасында кездесетін құс:
- A) Кеклік.
 - B) Дуадақ.
 - C) Азия торғайы.
 - D) Ләйлек
 - E) Бұлбұл.
8. Қазақстан территориясына енетін Шығыс-Еуропа жазығының қандай бөлігі.
- A) Оңтүстік.
 - B) Оңтүстік - Шығыс.
 - C) Шығыс.
 - D) Оңтүстік-Батыс.
 - E) Батыс.
9. Шығыс Қазақстанда орналасқан қорықша
- A) Марқакөл
 - B) Семей орманы
 - C) Рахманов бұлағы
 - D) Қаз қонақ
 - E) Зайсан
10. Халықтың табиғи өсуі:
- A) Көшіп келушілер мен елден көшіп кетушілер көрсеткіштері арасындағы айырмашылық
 - B) Елге көшіп келушілердің бір жылда туғандар санына қатынасы
 - C) Елден көшіп кетушілердің арақатынасы
 - D) 1000 адамға шаққандағы туу мен өлгендер арақатынасы
 - E) Туу мен көшіп келгендер қатынасы
11. Атырау химия зауыты шығаратын өнім:
- A) Тіс пастасы.
 - B) Шайыр.

- С) Тыңайтқыш.
D) Полиэтилен.
E) Фосфор.
12. Аккумулятор шығаратын зауыт орналасқан қала.
A) Қарағанды
B) Көкшетау
C) Павлодар
D) Талдықорған
E) Тараз
13. Халықаралық экономикалық қатынастардың несие беру қызметін...
атқаруы:
A) Халықаралық сауда
B) Инвестиция
C) Географиялық еңбек бөлінісі
D) Ғылыми-техникалық байланыс
E) Қаржы
14. Шетелдік Азияда 70-80-ші жылдарда «микроэлектрондық революция»
қай елдерде жедел өркендеді:
A) Корея, Монғолия, Тайланд, Мьянма.
B) Корея, Тайвань, Гонконг, Тайланд.
C) Үндістан, Корея, Мьянма, Пәкістан.
D) Қытай, Корея, Үндістан, Монғолия.
E) Тайланд, Сингапур, Қытай, Афганистан.
15. Мароккода ... мал шаруашылығы дамыған
A) қой өсіру
B) түйе
C) жылқы
D) қара мал
E) ешкі
16. Алмас Ресейдің ... өндіріледі
A) Саха (Якут) Республикасында
B) Кола түбегінде
C) Канск - Ачинск
D) Орталық аудан
E) Мордова Республикасы
17. Минералды ресурстардан Польшада шоғырланған кен
A) мұнай
B) газ
C) мыс
D) темір
E) боксит
18. Жапонияның басты өнеркәсіп аудандары шоғырланған аралы
A) Осака.
B) Сикоку.
C) Хоккайдо.
D) Хонсю.
E) Кюсю.
19. Гольфстрим ағысын пайдалану жобасын ұсынған ел:
A) Канада

- B) Бразилия
 - C) Жапония
 - D) АҚШ
 - E) Қытай
20. Мысты сыртқа шығаруға маманданған Африка елдері
- A) Нигерия, Ливия, Алжир
 - B) Кения, Эфиопия
 - C) Либерия, Мавритания
 - D) Габон, Алжир, Египет
 - E) Замбия, Заир
21. Зат алмасудың қозғаушы күштері:
- A) Күннің қуаты
 - B) Жел энергиясы
 - C) Судың тасуы
 - D) Ылғалдылық
 - E) Жылу
 - F) Ағын судың қозғалысы
 - G) Жауын-шашын
 - H) Жердің ішкі қуаты
22. Африка саванналары ... әйгілі.
- A) Дромедарларымен
 - B) Африка пілімен
 - C) Фенек түлкісімен
 - D) Шағыл мысығымен
 - E) Мүйізтұмсықтарымен
 - F) Шиебөрілерімен
 - G) Варандарымен
 - H) Бегомоттарымен
23. Қазақстан топырағын зерттеумен айналысқан ғалымдар
- A) С. Ремезов
 - B) В. Федорович
 - C) С. Неустроев
 - D) Л. Берг
 - E) К. Глинка
 - F) А. Левшин
 - G) Н. Прежевальский
 - H) П. Герасимов
24. Үстірт үстірті:
- A) Оңтүстіктен солтүстікке қарай еңістеу келеді
 - B) Теңіз деңгейінен биіктігі 200 м-ге жуық биіктік үстіндегі жазық
 - C) Жан-жағы тік жартастармен қоршалған үстірт
 - D) Жер бедері бірыңғай тегіс
 - E) Солтүстік және солтүстік-батысында Каспий маңы ойпатымен, батысында Маңғыстау жазығымен шектеседі
 - F) Орал тауы мен Еділ өзені аралығындағы үлкен қырат
 - G) Жер бедерінің абсолюттік орташа биіктігі 300-350 м.
 - H) Жекелеген таулы қыраттармен көмкерілген
25. Орманды дала зонасындағы көлдер саны:
- A) 10 мың

- B) 9 мың
 - C) 8 мың
 - D) 7 мың
 - E) 6 мың
 - F) 5 мың
 - G) 4 мың
 - H) 3 мың
26. Солтүстік Қазақстан аумағын кесіп өтетін Сібір магистралі:
- A) Ұлы Сібір
 - B) Солтүстік Сібір
 - C) Оңтүстік Сібір
 - D) Шығыс Сібір
 - E) Орта Сібір
 - F) Батыс Сібір
 - G) Түркістан
 - H) Жаңа Сібір
27. Астанада орналасқан машина жасау зауыттары шығарады:
- A) Шөп шабатын, шөп жинайтын машиналар
 - B) Тракторлар
 - C) Тракторларға қажетті қосалқы бөлшектер
 - D) Бульдозерлер
 - E) Жүк көтергіш машиналар
 - F) Автобустар
 - G) Сұйықтарды айдайтын насостар
 - H) Төмен вольтты аппаратура
28. Шиит бағытын ұстайтын халықтар тұратын аймақ:
- A) Орталық Азия
 - B) Шығыс Азия
 - C) Солтүстік Азия
 - D) Оңтүстік-Шығыс Азия
 - E) Оңтүстік Азия
 - F) Оңтүстік-Батыс Азия
 - G) Шығыс Еуропа
 - H) Оңтүстік-Шығыс Еуропа
29. Аса бай су қуаты бар елдер:
- A) Франция
 - B) Жапония
 - C) АҚШ
 - D) Германия
 - E) Нидерланды
 - F) Қытай
 - G) Швеция
 - H) Ресей
30. Қазақстан шетелдерден тасымалдайды:
- A) Ет, ет консервілерін
 - B) Нан өнімдерін
 - C) Тоқыма бұйымдарын
 - D) Мұнай, мұнай өнімдерін
 - E) Былғары аяқ киімдерін

- F) Көмір, кокстелген көмір
- G) Астық
- H) Мал шаруашылығы шикізаттарын

ДҮНИЕ ЖҮЗІ ТАРИХЫ

1. Ертедегі адамдардың алғашқы сүйегі табылған жер:
 - A) Латын Америкасында
 - B) Азия мен Африкада
 - C) Австралияда
 - D) Индонезияда
 - E) Еуропада
2. Б.з.б. 2200 ж. Аккад мемлекетіне шабуыл жасай бастаған «тау аждаһалары»:
 - A) бәдәуилер
 - B) шумерлер
 - C) либиялықтар
 - D) гутейліктер
 - E) сириялықтар
3. Ежелгі грек аңыз бойынша құдайлар мекендеген тау:
 - A) Везувий.
 - B) Олимп.
 - C) Карпат.
 - D) Альпі.
 - E) Анд.
4. Аса ірі кітапханасы бар Араб халифатының қаласы:
 - A) Дамаск.
 - B) Каир.
 - C) Таиф.
 - D) Бағдад.
 - E) Жидда.
5. Рафаэль Сантидің картинасы:
 - A) “Алып”.
 - B) “Даная”.
 - C) “Төрт салт атты”.
 - D) “Сикст мадоннасы”.
 - E) “Давид”.
6. Орта ғасырларда Еуропада алғашқы банкирлер шыққан әлеуметтік топ:
 - A) Шаруалар.
 - B) Дворяндар.
 - C) Қолөнершілер.
 - D) Өсімқорлар, айырбастаушылар.
 - E) Саудагерлер.
7. XVII ғ. басына қарай Батыс Еуропа елдерінің ішінде сауда және отарлық біріншілікті иемденген мемлекет:
 - A) Голландия
 - B) Испания
 - C) Франция
 - D) Португалия
 - E) Англия

8. XVIII ғ. Цин империясының сыртқы саясатының ерекшелігі:

- A) Оқшаулану саясаты
- B) Ашық есік саясаты
- C) Мәмлегерлік саясат
- D) Ымырашыл саясаты
- E) Бітімгерлік саясат

9. XIX ғ. 30-40 ж.ж. Еуропада жұмысшылардың революциялық белсенділігі жоғары болған өндіріс саласы:

- A) Кітап басу.
- B) Металлургия.
- C) Тамақ өнеркәсібі.
- D) Кен өндіру.
- E) Тоқыма өнеркәсібі.

10. XIX ғ. соңы мен XX ғ. басында Жапониядағы мемлекеттік құрылыс:

- A) Аристократиялық республика.
- B) Конституциялық монархия.
- C) Монархиялық басқару жүйесі.
- D) Президенттік республика.
- E) Парламенттік республика.

11. Бірінші дүниежүзілік соғыс барысында АҚШ-тың соғысқа кірісуі:

- A) 1915 жыл
- B) 1916 жыл
- C) 1917 жыл
- D) 1918 жылдың басы
- E) 1918 жылдың аяғы

12. Түркия Республикасы Ұлттар Лигасына мүше болған жыл:

- A) 1929 ж.
- B) 1931 ж.
- C) 1933 ж.
- D) 1935 ж.
- E) 1932 ж.

13. 1921 жылы Монғол Халық партиясының ұйымдастырушысы:

- A) Ж.Самбу
- B) Х.Чойбалсан
- C) Ю.Цеденбал
- D) Ж.Батмунх
- E) Сухэ-Батор

14. Британ фашистерінің жетекшісі:

- A) Ш.Моррас.
- B) Н.Чемберлен.
- C) Муссолини.
- D) А.Гитлер.
- E) О.Мосли.

15. Берлин қабырғасы тұрғызылған жыл:

- A) 1961 жыл.
- B) 1959 жыл.
- C) 1965 жыл.
- D) 1963 жыл.
- E) 1956 жыл.

16. 1989 жылға дейін ГДР-ді басқарған коммунист.
- A) В.Ярузельский.
 - B) Г.Гусак.
 - C) Я.Кадар.
 - D) Э.Хонеккер.
 - E) Т.Живков.
17. АҚШ-ты экономикалық және саяси оқшаулануға итермелеген жағдай:
- A) АҚШ-тың сыртқы саясаттағы сәтсіздігі
 - B) 1929-33 жылдардағы дағдарысы
 - C) АҚШ-ты «коммунизмнен қорғауы»
 - D) Ф.Рузвельттің сыртқы саясаты
 - E) Еуропа елдерімен қатынасы
18. Вьетнам халқы Франция отаршылдығына қарсы соғысты бастаған жылдар.
- A) 1954-1964 жылдар
 - B) 1964-1968 жылдар
 - C) 1946-1954 жылдар
 - D) 1971-1972 жылдар
 - E) 1973-1974 жылдар
19. «Еуропа – басқа халықтар еліктеуге тиіс үлгі болады» деген түсініктен туындаған ұғым
- A) «еуроодақ»
 - B) «азаматтық»
 - C) «бюрократия»
 - D) «еуроцентристік»
 - E) «классикалық»
20. Германияда ХХ ғасырдың басында тас көмірдің 87% қолында ұстаған синдикат:
- A) Лотарингия
 - B) Саар
 - C) Рур
 - D) Рейн-Вестфалль
 - E) Эльзас
21. Б.з.б.1280 жылғы шарт бойынша Сирия жері қандай мемлекеттер арасында бөліске салынды.
- A) Грек
 - B) Парсы
 - C) Хетт
 - D) Вавилон
 - E) Ассирия
 - F) Урарту
 - G) Египет
 - H) Мидия
22. Галлияда Франктердің мемлекет құрған жылы:
- A) 410 ж.
 - B) 418 ж.
 - C) 486 ж.
 - D) 411 ж.
 - E) 476 ж.

F) 429 ж.

G) 452 ж.

H) 378 ж.

23. Еңбектері дүниежүзілік классикалық қорға қосылған Қытай ақындары:

A) Ян Цзянь

B) Бо Цзюй – и

C) Ян Гуан

D) Сюань Цзянь

E) Ли Бо

F) Ду Фу

G) Фань Чжэнь

H) Хань Юй

24. XVII ғ. ағылшын буржуазиялық – дворяндық оппозициясының бағдарламасын сипаттайтын құжаттар:

A) «Кемелік қаржы»

B) «Кұқықтар туралы билль»

C) «Бірнеше мыңдаған қалалықтардың Ремонстрациясы»

D) «Түп және тармақтар жөніндегі шағым»

E) «Басқару туралы»

F) «Ұлы ремонстрация»

G) «Жұлдызды палата»

H) «Протестанттық еркіндік»

25. 1815 жылғы Вена конгресінің шешімі бойынша Сардиния корольдігінің құрамына қосылды:

A) Парма

B) Ницца

C) Венеция

D) Ламбардия

E) Генуя

F) Модена

G) Тоскана

H) Савойя

26. 1935 ж. соңында III Борис патша билікті толығымен өз қолына алған мемлекет:

A) Венгрия

B) Албания

C) Польша

D) Румыния

E) Австрия

F) Югославия

G) Болгария

H) Италия

27. Г. Вильсон бастаған лейбористер өкіметінің жақтаған саясаты:

A) «Жаңа шептер»

B) «Бизнес-кәсіподақ»

C) «Ауқатты мемлекет»

D) «Жылжымалы несие»

E) «14 бап»

F) «Жаңа бағыт»

- G) «Дәулетті мемлекет»
H) «Ниет туралы Декларация»
28. АҚШ – Вьетнам соғысының жылдары:
A) 1960 – 1971 жж.
B) 1979 – 1989 жж.
C) 1953 – 1963 жж.
D) 1963 – 1971 жж.
E) 1961 – 1969 жж.
F) 1964 – 1973 жж.
G) 1975 – 1985 жж.
H) 1959 – 1966 жж.
29. Потсдам конференциясының шешімі бойынша Кеңес еліне берілген жер:
A) Кенигсберг.
B) Померания
C) Львов
D) Брест.
E) Белосток.
F) Силезия
G) Молдавия.
H) Беринг бұғазы.
30. 1939-1940 жж. Еуропаның қандай мемлекеттерінің арасындағы соғыс - «Оғаш соғыс» деп атанды?
A) Англия
B) Польша
C) Италия
D) Швеция
E) КСРО
F) Франция
G) Дания
H) Германия

ҚАЗАҚ ӘДЕБИЕТІ

1. «Ер Тарғын» жырында кездесетін қай жырау екенін белгілеңіз.
A) Сыпыра жырау.
B) Доспамбет жырау.
C) Жиёмбет жырау.
D) Бұқар жырау.
E) Қазтуған жырау.
2. Хайуанаттар туралы ертегіні табыңыз.
A) «Ер Төстік»
B) «Аққудың күйі»
C) «Түлкі, аю, қойшы»
D) «Керқұла атты Кендебай»
E) «Тұлпар»
3. Рудаки өмірінің 40 жылын не себепті Бұхар әмірінің сарайында өткізгенін табыңыз.
A) Бас ақын боп тұрған.
B) Уәзірі болған.
C) Әмір болған.

- D) Қоймашы болған.
E) Қолбасшы болған.
4. «Моабит дәптері» кімнің өлеңдер жинағы екенін табыңыз.
A) Қ.Аманжолов.
B) Ғ.Ибрагимов.
C) Ғ.Тоқай.
D) М.Жәлел.
E) Ж.Молдағалиев.
5. М.Әуезовтің 20-жылдардағы пьесалар бәйгесінде Ж.Аймауытовтың «Шернияз» пьесасынан кейін орын алған шығармасын табыңыз.
A) «Тартыс».
B) «Түнгі сарын».
C) «Абай».
D) «Шекарада».
E) «Қаракөз».
6. Қайроштың балалар үйінде үйреніп шыққан мамандығын табыңыз.
(Ғ. Мүсірепов «Қазақ солдаты»)
A) Мектеп мұғалімі.
B) Парашютшы.
C) Шаштараз.
D) Механизатор.
E) Атқыш-мерген.
7. Азат еңбекке бастайтын күнді уағыздайтын С.Мұқановтың өлеңін көрсетіңіз.
A) «Мен де аттандым майданға».
B) «Жолы жоқтар біздің жолға қосылсын».
C) «Балқаш».
D) «Майға сәлем».
E) «Конвейер».
8. *«Ата жұрты-бұқара,
Өз қолында болмаса,
Қанша жақсы болса да,
Қайратты туған ер гаріп»* шумағының кімнің шығармасынан алынғандығын табыңыз.
A) Жиёмбет жыраудан.
B) Үмбетей жыраудан.
C) Шалкиіз жыраудан.
D) Асан қайғыдан.
E) Қазтуған жыраудан.
9. "Таулардан өзен ағар сарқыраған" деп басталатын жаз көркін суреттеген өлең кімдікі екенін көрсетіңіз.
A) Абай Құнанбаев.
B) Ыбырай Алтынсарин.
C) Сұлтанмахмұт Торайғыров.
D) Мағжан Жұмабаев.
E) Сәбит Дөнентаев.
10. Шәкәрімнің шығыс ақындарының шығармаларынан қазақша жырлаған дастанының атын белгілеңіз.
A) «Рустем – Зорап».

- В) «Мың бір түн».
- С) «Шахнаме».
- Д) «Еңлік – Кебек».
- Е) «Ләйлі – Мәжнүн».

11. Абайдың қара сөздеріндегі адам бойындағы ұнамсыз мінез, мал табудың теріс жолдарын анықтайтын қара сөздерін белгілеңіз.

- А) «Бірінші».
- В) «Отыз бірінші».
- С) «Қырық екінші».
- Д) «Он тоғызыншы».
- Е) «Он сегізінші».

12. Біржан өлеңін белгілеңіз.

- А) "Дүтбайға".
- В) "Қызғыш құс".
- С) "Жаз".
- Д) "Мұнар күн".
- Е) "Ләйлім".

13. І.Жансүгіров қай өлеңінде аллегориялық кейіптеу әдісін пайдаланғанын табыңыз.

- А) «Ит-ай».
- В) «Октябрь күні».
- С) «Жазғы таң».
- Д) «Тас».
- Е) «Өзіме».

14. С. Сейфуллиннің тұңғыш өлеңдер жинағын атаңыз.

- А) "Тұрмыс толқынында".
- В) "Домбыра".
- С) "Асау тұлпар".
- Д) "Өткен күндер".
- Е) "Экспресс".

15. *Бүтін дүние жүзінде*

Шөгін жатқан мұнармын (Сүйінбай),- деген тармақтарда кездесетін құбылтудың түрін белгілеңіз.

- А) Кейіптеу.
- В) Кішірейту (литота).
- С) Әсірелеу (гипербола).
- Д) Алмастыру (метонимия).
- Е) Ауыстыру (метафора).

16. 1973 жылы Алматыда Медеу шатқалында болған оқиға

Ж.Молдағалиевтің қай шығармасының мазмұнына арқау болғандығын көрсетіңіз.

- А) «Сел».
- В) «Жесір тағдыры».
- С) «Қиял қанатында».
- Д) «Нұрлы жол».
- Е) «Қыран дала».

17. Бұқар жырау шығармаларының өзекті тақырыбын белгілеңіз.

- А) Ғашықтықты жырлау.
- В) Өзін-өзі мадақтау.

- C) Бұрынғыны аңсау.
- D) Адамзат туралы ой-толғау.
- E) Ел бірлігін жырлау, Абылай бейнесін сомдау.

18. Абай «Шегіртке мен құмырсақ» мысалын кімнен аударғанын табыңыз.

- A) Крылов.
- B) Некрасов.
- C) Белинский.
- D) Лермонтов.
- E) Пушкин.

19. Терлікбай, Ермек, Мұслима деген кейіпкерлер С.Сейфуллиннің қандай шығармасында кездестінін анықтаңыз.

- A) "Жемістер".
- B) "Жер қазғандар".
- C) "Қызыл сұңқарлар".
- D) "Бақыт жолына".
- E) "Тар жол, тайғақ кешу".

20. Ж.Молдағалиевтің «Жыр туралы жыр» поэмасының кейіпкері кім екенін белгілеңіз.

- A) Жас ақын Сәкен.
- B) Жас ақын Әбділда.
- C) Жас ақын Мұқағали.
- D) Жас ақын Мұса Жәлел.
- E) Жас ақын Қ.Мырза Әли.

21. Үзінді қай эпостық жырдан алынғанын табыңыз:

*Далада мен отырмын құрып өрмек,
Жалғызды қасымдағы қылып ермек,
Баламды жалғыз менің өлтіргенше,
Алсайшы Гүлбаршынды, қу жүгірмек.*

- A) «Қыз Жібек»
- B) «Алпамыс батыр»
- C) «Едіге батыр»
- D) «Ер Тарғын»
- E) «Қобыланды батыр»
- F) «Арқалық батыр»
- G) «Қамбар батыр»
- H) «Ер Қосай»

22. *Өткіздің тоғыз ханды толғауменен,*

Шештің талай түйінді болжауменен.

Іс болса қиын-қыстау сен сөйлеттің,

Қылыштай қып-қызыл тілді қорғауменен, – деп Үмбетей жырау кімді сипаттағанын белгілеңіз:

- A) Шалкиіз жырауды
- B) Жиёмбет жырауды
- C) Бұқар жырауды
- D) Қазтуған жырауды
- E) Ақтамберді жырауды
- F) Абылай ханды
- G) Асан қайғыны
- H) Доспамбет жырауды

23. А. Құнанбайұлының махаббат тақырыбындағы өлеңдерін белгілеңіз:

- A) «Қараңғы түнде тау қалғып»
- B) «Ғашықтық құмарлықпен – ол екі жол»
- C) «Қақтаған ақ күмістей кең маңдайлы»
- D) «Сегіз аяқ»
- E) «Жігіттер, ойын –арзан, күлкі – қымбат»
- F) «Менің сырым, жігіттер, емес оңай»
- G) «Білектей арқасында өрген бұрым»
- H) «Кейде есер көңіл құрғырың»

24. Үзіндінің авторын табыңыз:

Адамдық борышың, –

Халқыңа еңбек қыл.

Ақ жолдан айнымай

Ар сақта оны біл.

- A) I. Жансүгіров
- B) Ш.Құдайбердіұлы
- C) С. Сейфуллин
- D) Ж.Жабаев
- E) А.Құнанбайұлы
- F) Ш.Бөкеев
- G) Ғ. Қараш
- H) А.Қорамсаұлы

25. М.Әуезовтің «Абай жолы» романында: «Тобықты ішіне сонау алыс Көкшетаудан келген сирек, сый қонақ. ... Үстінде қара мақпал, кең, жеңіл шапаны бар. ... Құйқылжыған әніне қалың жиын қыбыр етпей ұйып, мүлгіп отырғанда, кербез әнші өзі де жүзіне бір жылтыр майда рең бітіп, нұрлана құбылады», – деген жолдарда қай әнші туралы сөз болып отырғанын анықтаңыз:

- A) Үкілі Ыбырай Сандыбайұлы
- B) Сегіз сері Баһрамұлы
- C) Әсет Найманбаев
- D) Мұхит Мералыұлы
- E) Ақан сері Қорамсаұлы
- F) Балуан Шолақ Баймырзаұлы
- G) Біржан сал Қожағұлұлы
- H) Жаяу Мұса Байжанұлы

26. Көне түркі жазуынан алғаш оқылған сөздер:

- A) Тәңірі
- B) Бумын
- C) Елтеріс
- D) Күлтегін
- E) Білге
- F) Тонкөк
- G) Түркі
- H) Орхон

27. Тұрмыс-салт жырларын табыңыз:

- A) Бата-тілек
- B) Аңыз
- C) Батырлар жыры

- D) Мақал-мәтелдер
 E) Ертегілер
 F) Тұсаукесер жыры
 G) Наурыз жыры
 H) Жұмбақтар
28. «Манас» монографиясын жазған қаламгерді белгілеңіз:
 A) С. Мұқанов
 B) Ш. Айтматов
 C) Ғ. Мұстафин
 D) Ғ. Мүсірепов
 E) М. Шаханов
 F) Қ. Жұмалиев
 G) Ә. Кекілбаев
 H) М. Әуезов
29. Үзінді қай поэмадан алынғанын анықтаңыз:
 – *Бұл – адам көз сүйегі, – деді ханға,
 Тоя ма адам көзі мың-мың санға?
 Жеміт көз жер жүзіне тоймаса да,
 Өлсе тояр, көзге құм құйылғанда.*
 A) «Қойлыбайдың қобызы»
 B) «Құралай сұлу»
 C) «Күйші»
 D) «Ескендір»
 E) «Нартайлақ – Айсұлу»
 F) «Өзімнің әңгімесі»
 G) «Ләйлі – Мәжнүн»
 H) «Масғұт»
30. Ахмет Байтұрсынұлы ашқан «Қазақ» газеті қай жылдар аралығында жұмыс жасады:
 A) 1914 жыл ақпан айы – 1917 жылдың қазан айы
 B) 1915 жыл қазан айы – 1920 жылдың қаңтар айы
 C) 1916 жыл наурыз айы – 1918 жылдың мамыр айы
 D) 1911 жыл ақпан айы – 1915 жылдың қараша айы
 E) 1920 жыл мамыр айы – 1925 жылдың шілде айы
 F) 1912 жыл қаңтар айы – 1916 жылдың қазан айы
 G) 1913 жыл ақпан айы – 1918 жылдың қазан айы
 H) 1918 жыл ақпан айы – 1923 жылдың қазан айы

ТІЛ МЕН ӘДЕБИЕТ

1. Көп нүктенің орнына тиісті үстеуді қойыңыз.
 «... *ән салсаң, селкілде де билей бер*», - деді құмырсқа шегірткеге.
 A) Кеш.
 B) Ерте.
 C) Ала жаздай.
 D) Сары күзде.
 E) Таңертең.
2. Ауыспалы мағыналы сөзі бар қатарды табыңыз.
 A) Бидай мен арпа араласып кетті.
 B) Әйел, еркек, бала-шаға аралас отыр.

- С) Көл болды қан аралас көздің жасы.
 D) Жастыққа тауық пен үйрек мамығы аралас салынады.
 E) Абай ел ісіне араласқанда жас еді.
3. Тұрақты сөз тіркесі:
 A) Қонайжайлы кісі
 B) Астың дәмі
 C) Жайма-шуақтады
 D) Күллі әлем
 E) Ертең жол жүреді
4. Буын үндестігіне бағынбайтын қосымшалар:
 A) -нікі, -тай.
 B) -ға, -ге.
 C) -лар, -лер.
 D) -ғыш, -гіш.
 E) -ды, -ді.
5. Туынды сөзді қатарды табыңыз.
 A) Мұғалім, емтихан.
 B) Мектеп, мол.
 C) Айбындылық, ұрыншақ.
 D) Бала, шәкірт.
 E) Сау, көр.
6. Қайталама қос сөздің қосымшалы түрін көрсетіңіз.
 A) Мың «сіз-бізден»
 Бір шыж-быж артық.
 B) Сөйтіп, ырың-жырың боп жүргенде, біздің бәрімізді қайта табыстырған күтпеген бір оқиға килікті.
 C) Ауылға жақындай бергенде, шаң-шұң айқай шықты.
 D) Жылдан-жылға көркейіп келе жатқан Астана – Батыс пен Шығыстың ортасынан шыққан синтез.
 E) Нағыз талантқа қамқорлық керек.
7. Күрделі зат есім қатысқан сөйлемді табыңыз.
 A) Айыл-тұрман күнге шағылысып, жарқ-жүрқ етеді.
 B) Тігіншіні инесі асырайды.
 C) Жолдасын таппаған ер азады.
 D) Берекелі елдің бетін ешкім қақпайды.
 E) Өнерлі жігіт өрге озар.
8. Зат есіммен тіркесіп келіп, анықтауыш болатын реттік сан есімі бар сөйлемді ажыратыңыз.
 A) Азаттық жолындағы қозғалыстар мен көтерілістердің жалпы саны 300-ден асады.
 B) Тұңғыш қазақ ғарышкері ғарышта 8 тәулік болды.
 C) М.Әуезовтің «Абай жолы» дәуірнамасының бірінші кітабында Абай азамат ретінде қалыптасса, екінші кітабында шын мәніндегі азамат-ақын болып көрінеді.
 D) Екеуің де ақынсындар. Кімнің қаршығасы дуадақты бірінші алса, өлең жазу соның еншісінде.
 E) Достық екеу: біреуі – адал достық, екіншісі – амал достық.
9. Анықтауыш қызметінде тұрған жалпылау есімдігін белгілеңіз.
 A) Әйткенмен ешқандай қиындық көрмей өстім.

- В) Бала осы кеште ғана тілге келді.
С) Барлық жүк енді сенің мойныңда.
D) Сен биыл ондасың ба?
E) Мұны естіген Рахимада тағат қалмады.
10. Күшейткіш үстеу жоқ қатарды ажыратыңыз.
A) Қазір әлемде Астана аты бейбітшілік пен бірліктің жыршысы ретінде танымал.
B) Халқына сыйлы, ата-ананы құрмет тұтқан өте ибалы жандар екен.
C) Әлемде ең биік ерлер – Конгоның орта ағысында тұратын тайпалар.
D) Аңшы Ерғалиға дала тірлігі әбден таныс.
E) Жер бетіндегі ең кішкене адамдар – Африкадағы пигмейлер тайпасы.
11. Абай дұрыс еместігін дәлелдеген мақалды белгілеңіз.
A) Отан үшін отқа түс, күймейсің.
B) Қыз – елдің көркі.
C) Қайғысыздан сақ бол, қайғылыға жақ бол.
D) Ата-анадан мал тәтті, алтынды үйден жан тәтті.
E) Досы жоқпен сырлас, досы көппен сыйлас.
12. Ер Төстік кімнің қырсығынан жер астына түсіп кететінін белгілеңіз.
A) Ерназар.
B) Шалқұйрық.
C) Мыстан кемпір.
D) Бекторы.
E) Темірхан.
13. Қиял-ғажайып ертегілерінде кездесетін жауыздық иесін белгілеңіз.
A) Желаяқ.
B) Жезтырнақ.
C) Көлтауысар.
D) Таусоғар.
E) Саққұлақ.
14. Жиреншенің үйі қандай екенін табыңыз.
A) Қара үй.
B) Ақ үй.
C) Күрке.
D) Үлкен үй.
E) Көше.
15. Абайдың Семей кітапханасында танысқан досының атын белгілеңіз.
A) Герцен.
B) Некрасов.
C) Байрон.
D) Гете.
E) Михаэлис.
16. С.Мұқановтың «Саятшы Ораз» деген үзінді әңгімесі қай кітабынан алынғанын табыңыз.
A) «Сырдария».
B) «Ботагөз».
C) «Балуан Шолақ».
D) «Мөлдір махаббат».
E) «Өмір мектебі».
17. Ақын Қадыр Мырзалиевтің «Қызыл кітап» поэмасының негізгі

тақырыбын табыңыз.

- A) Достық.
- B) Ауылды көтеру.
- C) Махаббат.
- D) Табиғаттың байлығын қорғау.
- E) Соғыс.

18. «Ақ шағыл», «Кішкентай», «Даңқ пен дақырт» романдарының авторын табыңыз.

- A) Ф.Оңғарсынова.
- B) Ж.Нәжімеденов.
- C) Ж.Молдағалиев.
- D) М.Мақатаев.
- E) С.Мәуленов.

19. «Қобыланды батыр» жырындағы:

*Қатынға ақыл салған соң,
Қатынның тілін алған соң,
Неше батыр болса да,
Басында билік жоқ адам*

Арыстан туған, құрдасжан,

Ол – қатын емей немене?- деген Қараман сөзінің себебін табыңыз.

- A) «Тайбурылдың сапарға шығуға әлі де қырық үш күндік кемдігі бар» деген Құртқаның сөзін естіп, сапарға шықпайтынын естіген соң
- B) Қобыландының жорыққа баруға ықыласы болмағандықтан
- C) Қобыландының жасқаншақтық танытқанынан
- D) Қобыландының сескеніп, жорықтан бас тартқанынан
- E) Қобыландының сапардан түсетін олжаға ортақ болғысы келмегендігінен

20. Бір жылы туған қос қаламгерді табыңыз.

- A) С.Торайғыров, С.Дөнентаев.
- B) С.Сейфуллин, М.Жұмабаев.
- C) Д.Исабеков, Т.Әбдіков.
- D) М.Мақатаев, М.Шаханов.
- E) С.Иманасов, Қ.Баянбаев.

21. Дараеліктеуіш сөз қатысқан сөйлемдерді табыңыз:

- A) Қашан сиыр айдаушыларға жеткенше, артына жалтақ-жалтақ қарайды.
- B) Су түбінде малта тастар жылтырап, сылдыр-сылдыр етеді.
- C) Бүйір жағынан арс етіп қауып түсті.
- D) Жылт-жыл етеді, жылғадан өтеді.
- E) Сайдағы ауыл жақтан көп иттің арс-ұрс, шәу-шәу етіп үргені естілді.
- F) Жұмсақ қардың әр түрлі жұлдыздары жылт-жылт етеді.
- G) Тар бөлменің іші бұрқ етіп, шаң-тозаңға толып кетті.
- H) Үлкен, өткір көзі жалт-жұлт етеді.

22. Демеулік шылау қатысып тұрған сөйлемді белгілеңіз:

- A) – Ал, қарағым, жолың болсын!
- B) – Мына бір әдемі жабулы ма?– деп, қоршап алғандар үстіне төнді.
- C) – Шіркін-ай, атым да ат-ақ, баптаушысы да сабаз екен!
- D) – Ойпырмай, жұбын жазбай қатар келеді!
- E) Біраздан бері оттан, судан тыйылып, өзін-өзі мейіздей қатырып, жаратып жүр.

F) – Сізді со кісіге ұқсатып жүр-ау деймін.

G) – Ей, мынау Қазмойын болмаса игі етті.

H) Еділден паром арқылы өтіп, Сталинград майданына төте жолмен жету туралы бұйрық болыпты.

23. Пысықтауыш қызметін атқарып тұрған сан есімді көрсетіңіз:

A) Менің алғаным – жетеу.

B) Отызыңда орда бұзбасаң,

Қырқыңда қыр аспассың.

C) Жиынға алпысқа тарта адам жиналды.

D) Сабак сегіз жарымда басталады.

E) Құрманғазы Сағырбаев 1818 жылы Орал облысының Жаңақала ауданында дүниеге келген.

F) Ақылмен мұңды, ақырумен бірді көндіресің.

G) Жиырма-отыздай жылқысы бар, екі-үш жүз қойы, жиырмаға тарта сиыры бар.

H) Жеті қасқырды бір түлкі жарға жығар.

24. Жақсыз сөйлемді анықтаңыз:

A) Бұлар клубтың алдына келген.

B) Қара бала бұған қарсы айтуға сөз таба алмады.

C) Бақтығұл қайнаған әділ ашу үстінде не де болса барын айтып қалмақ ниетте болатын.

D) Өзеннің мұхитқа құяр тұсынан шағын арал көрінеді.

E) Кімнің келіп, кімнің кетіп жатқанын тіпті біліп болмайды.

F) Мен елдің жіберген елшісімін.

G) Оларды жылқы тобында жүргенде қолмен ұстау керек.

H) Сайлаудағы қаралған істі тез қолға алу керек.

25. Тыныс белгісі дұрыс қойылған төл сөзді белгілеңіз:

A) Біздің ауыл қыстауға көшеді. Сен осында қаласың ғой, енді аман бол – деп Шоқан Мысыққа үлкен кісіше қош айтты...

B) « – Біздің ауыл қыстауға көшеді.» Сен осында қаласың ғой, енді аман бол!– деп Шоқан Мысыққа үлкен кісіше қош айтты...

C) – Біздің ауыл қыстауға көшеді. Сен осында қаласың ғой, енді аман бол! деп Шоқан Мысыққа үлкен кісіше қош айтты...

D) – Біздің ауыл қыстауға көшеді! Сен осында қаласың ғой, енді аман бол! деп Шоқан Мысыққа үлкен кісіше қош айтты...

E) – Біздің ауыл қыстауға көшеді: Сен осында қаласың ғой, енді аман бол!– деп, Шоқан Мысыққа үлкен кісіше қош айтты...

F) – Біздің ауыл қыстауға көшеді. Сен осында қаласың ғой, енді аман бол!– деп Шоқан Мысыққа үлкен кісіше қош айтты...

G) – Біздің ауыл қыстауға көшеді, Сен осында қаласың ғой енді аман бол!– деп Шоқан Мысыққа үлкен кісіше қош айтты...

H) – Біздің ауыл қыстауға көшеді; сен осында қаласың ғой, енді аман бол! – деп Шоқан Мысыққа үлкен кісіше қош айтты...

26. «Қозы Көрпеш –Баян сұлу» жырын зерттеген зерттеушілерді көрсетіңіз:

A) Ш.Уәлиханов

B) М.О.Әуезов

C) Ы.Алтынсарин

D) Ғ.Мүсірепов

E) С.Торайғыров

F) Г.Н.Потанин

G) Ш.Мұртаза

H) С.Қирабаев

27. Қасым Аманжолов туған жылы:

A) 1912 жылы

B) 1911 жылы

C) 1956 жылы

D) 1931 жылы

E) 1955 жылы

F) 1910 жылы

G) 1915 жылы

H) 1920 жылы

28. Қ. Бекхожиннің «Ақсақ темір мен ақын» балладасында Ақсақ Темір қай қаланы бәрінен артық санайды?

A) Ташкент

B) Яссы

C) Бұхара

D) Сарайшық

E) Шираз

F) Самарқан

G) Отырар

H) Мысыр

29. М.Әуезовтың 1916 –жылғы ұлт-азаттық көтеріліске арнаған пьесасын белгілеңіз:

A) «Тартыс»

B) «Қарагөз»

C) «Абай»

D) «Түнгі сарын»

E) «Қилы заман»

F) «Майдан»

G) «Асауға тұсау»

H) «Шекарада»

30. Шерхан Мұртазаның Шыңғыс Айтматовтан аударған шығармалары:

A) «Теңіз жағалай жүгірген тарғыл төбет»

B) «Интернат наны»

C) «Бір нәзік сәуле»

D) «41 жылғы келіншек»

E) «Қош, Гүлсары»

F) «Мылтықсыз майдан»

G) «Тілсіз қоңырау»

H) «Жан пида»

АҒЫЛШЫН ТІЛІ

1. Орфографияға назар аудара отырып, ағылшын сөзін табыңыз.

Ғылым

A) sceince

B) sccecinc

C) siecnce

D) snieesse

- E) science
2. «Wide» сөзінің синонимі:
- A) Enormous
 - B) Large
 - C) Heavy
 - D) Low
 - E) Tall
3. Сөйлемді аяқтаңыз: It is your ... to look after the dogs.
- A) class
 - B) job
 - C) home
 - D) interesting
 - E) article
4. Фразеологизмге керекті демеулікті қойыңыз:
To make the cup run ... Асыра сілтеу.
- A) Under.
 - B) Out.
 - C) Off.
 - D) Over.
 - E) Up.
5. Аударманың дұрыс нұсқасын табыңыз. *She couldn't come.*
- A) Ол келуге мәжбүр болды
 - B) Ол келуге тиісті
 - C) Ол келе алмады
 - D) Оған келуге болады
 - E) Оған келу қажет емес
6. Тиісті артикльді қойыңыз. *London stands on ... Thames.*
- A) - .
 - B) A.
 - C) The.
 - D) On.
 - E) An.
7. Предлогтың дұрыс вариантын таңдаңыз:
I haven't read this newspaper yet. I only looked ... it.
- A) Out.
 - B) In.
 - C) Through.
 - D) After.
 - E) Up.
8. Сөздің дұрыс баламасын табыңыз.
To his great ..., he failed to get a place at university.
- A) disappointing.
 - B) disappointment.
 - C) disappointed.
 - D) disappoint.
 - E) disappointly.
9. Берілген реттік санның дұрыс оқылатын вариантын табыңыз «65-ші»:
- A) the sixty-fifth
 - B) sixtieth-five

- C) sixty and fifth
 D) the sixty-fiveth
 E) sixty-five
10. Сын есімнің дұрыс түрін қолданыңыз: *This film is as ... as that one*
 A) interesting
 B) most interesting
 C) interestingest
 D) interestinger
 E) more interesting
11. Сөйлемді аяқтаңыз: *... farm is as rich as ...*
 A) Ours | their.
 B) Mine | theirs.
 C) Our | theirs.
 D) His | her.
 E) Hers | my.
12. Есімдіктің дұрыс нұсқасын қойыңыз: *My name's Frank I am ___ teacher.*
 A) they
 B) your
 C) you
 D) our
 E) my
13. Зат есімді табыңыз.
 A) sixty
 B) develop
 C) action
 D) fruitful
 E) quickly
14. Сөйлемді Present Continuous-ге толықтырыңыз.
The man ... on the bench reading a newspaper.
 A) is sitting.
 B) are sitting.
 C) am sitting.
 D) were sitting.
 E) was sitting.
15. Ағылшын тілінде берілген сөйлемді қазақ тілімен сәйкестендіріңіз
Ол дәл уақытында келу керек еді.
 A) She must have come in time
 B) She should come in time
 C) She may come in time
 D) Could she come?
 E) She couldn't come in time
16. Дұрыс құрылған сөйлемді көрсетіңіз.
 A) Could you tell me the market where is?
 B) Where is the market could you tell me?
 C) Could you tell me where the market is?
 D) Where could you tell me the market is?
 E) Could you tell me where is the market?
17. Етістіктің дұрыс нұсқасы: *If the sun...we...to the beach*
 A) shining/will go

- B) shone/go
- C) shine/go
- D) shine/goes
- E) shines/will go

18. Сөйлемнің баламасын табыңыз: *Some time ago we often went to the cinema together. But we don't do it any longer.*

- A) We usually go to the cinema together.
- B) We usually went to the cinema and go on doing it.
- C) Some time ago we used to went to the cinema together.
- D) We went to the cinema last night.
- E) Some time ago we used to go to the cinema together.

19. Дұрыс жауабын табыңыз: *Who is the head of the state in Britain?*

- A) Prime Minister.
- B) The President.
- C) Speaker.
- D) Queen.
- E) Mayor.

20. *London parks are the most beautiful areas of the city. In the summer you can sit in St. James's Park by the side of the lake and listen to the band playing music. Green Park is a different kind of park. It is a quiet, wooden place. Hyde Park was once part of a forest. Nowadays, Speakers' Corner of the park is always a centre of activity. Sunday is the most popular day and you will usually find some people standing on their soap-boxes and making speeches. There is a boating lake, and skating in the winter if the ice is 10 centimeters thick. There is an open-air theatre where plays are put on in the summer, and a rose garden and a restaurant.*

Мәтіннің мағынасына сай сөйлем: *What is Speakers' Corner?*

- A) part of Hyde Park
- B) quiet, wooden place
- C) part of St. James's Park
- D) lake
- E) part of Green Park

21. «*Funny*» сөзінің синонимы:

- A) Arrogant
- B) Vain
- C) Self-important
- D) Cheerful
- E) Boring
- F) Cruel
- G) Dull
- H) Clever

22. Сұрақтың аудармасын табыңыз: *Сіз кіммен тұрасыз?*

- A) Who did you lived with?
- B) Who you lived with?
- C) Who do you live?
- D) Whom do you live with?
- E) By whom do you live with?
- F) Who did you live with?
- G) Who do you live with?
- H) Who you live with?

23. Артикльдің дұрыс нұсқасын қойыңыз: ... *Omarovs will go to ... Crimea.*

- A) An, the
- B) The, a
- C) A,-
- D) The, the
- E) -,-
- F) The,-
- G) A, the
- H) -, the

24. Есімдіктің дұрыс вариантын табыңыз: *She washed ... hands and face.*

- A) you
- B) me
- C) theirs
- D) her
- E) mine
- F) its
- G) hers
- H) my

25. Зат есімнің жекеше түріндегі тәуелділік формасын таңдаңыз:

- A) Friend's
- B) Women's
- C) Doctor's
- D) Men's
- E) Brothers'
- F) Countries'
- G) Children's
- H) Wife's

26. Сөйлемді Future-in-the Past-те толықтырыңыз: *My mother told me that she ... earlier.*

- A) would come
- B) would be coming
- C) will come
- D) will have come
- E) would be come
- F) will be coming
- G) shall come
- H) will be come

27. Сөйлемге сұрақ қойыңыз: *They used to live not far from the village.*

- A) Where did they use to live?
- B) Did they use to live not far from the village?
- C) Do they use to live not far from the village?
- D) Died they udes to lived not far from the village?
- E) Where did they used to live?
- F) Did they used to live not far from the village?
- G) Where used they did live?
- H) Where used they live?

28. Дұрыс нұсқасын табыңыз: *Do you smoke?-Not now, but I ...*

- A) don't
- B) did used to

- C) to be used to
- D) am used to
- E) use to
- F) used to
- G) didn't
- H) haven't to

29. *Ulster is another name for ...*

- A) New Zealand
- B) Britain
- C) England
- D) Canada
- E) Scotland
- F) Australia
- G) Northern Ireland
- H) Wales

30. Жауаптың дұрыс нұсқасын таңдаңыз: *I her all my life and we friends since childhood.*

- A) has known / has been
- B) know / are
- C) know / is
- D) am knowing / is
- E) knows / have been
- F) have known / have been
- G) knew / were
- H) am knowing / are